JOVES

CAMPANYA INSTITUCIONAL
2014-2015

ESTIMA i VIU la JUSTÍCIA

QUÈ FAS AMB EL TEU GERMÀ?

Càritas

CONTINGUT

03 | **GUIA PER A L'ANIMADOR**
PRESENTACIÓ

06 | EL MÓN DELS «SENSE» I DELS «AMB»

12 | **JOC**
ATRAPA UN MILIÓ DE «SOLIDARIS»

29 | **DINÀMICA 1**
T'HA TOCAT A TU!

41 | **DINÀMICA 2**
COMENCEM PER TU I PER MI!

45 | **DINÀMICA 3**
EL BUTLLETÍ DE NOTES

55 | **PROPOSTA DE CÀRITAS**
5 SETMANES, 5 COMPROMISOS DE FRATERNITAT

57 | **GUIÓ DE PREGÀRIA PER A JOVES**
PREGAR DES DE LES PERIFÈRIES

GUIA PER A L'ANIMADOR

PRESENTACIÓ

Càritas inicia una Campanya que es prolongarà durant tres anys (des de finals del 2014 fins al 2017) i que té per lema general **«ESTIMA I VIU LA JUSTÍCIA».** Per al primer curs de Campanya 2014-2015 el sub-lema és aquesta pregunta: **«Què fas amb el teu germà?»**

Amb aquest sub-lema volem expressar la primera condició o requisit necessari per poder **estimar i viure la justícia,** preguntar-nos què fem al nostre proïsme, si ens sentim responsables els uns dels altres. ¿Ens sentim part de la mateixa família, la humana, fills del mateix Pare-Mare Déu?

La nostra època està marcada per les desigualtats socials, la pobresa, la fam, la pèrdua o deteriorament de drets… L'exclusió de les persones i les famílies més pobres creix de manera escandalosa. Els rics són més rics, i els pobres, més pobres, més nombrosos i amb menys drets. Milions de persones han quedat bandejades, «descartades», excloses, tirades a la cuneta de la nostra societat, del nostre món.

I no solament això; també assistim a una «globalització de la indiferència», com denuncia el sant pare Francesc: *«La cultura del benestar, que ens porta a pensar només en nosaltres mateixos, ens torna insensibles als crits dels altres, ens fa viure en còmodes bombolles de sabó. Ens hem acostumat al patiment de l'altre, no ens concerneix, no ens interessa, no és assumpte nostre».*

«Què fas amb el teu germà?» Aquest interrogan és una crida a despertar, a parar atenció al nostre voltant, a sortir del nostre món particular en què ens acomodem, i a adonar-nos de la realitat humana que ens envolta, perquè en aquesta realitat hi podem escoltar la remor de Déu que ens parla i ens interpel·la de mil maneres.

Ha arribat el moment per commoure'ns i moure'ns per sortir del nostre confort particular i trobar-nos amb el germà caigut, carregar els uns amb els altres, acompanyar-nos i acollir-nos, com féu el bon samarità. Som guardians del benestar dels nostres germans, som guardians dels seus drets, dels nostres, dels que ens fan persona, dels que reconeixen la nostra dignitat inalienable.

Tots estem convocats per Déu a viure la **FRATERNITAT,** la taula compartida, construint i rehabilitant la vida des d'una nova manera de relació amb l'altre… més humana, més fraterna. Això és el que la Campanya de Càritas vol despertar i promoure enguany.

«La mesura de la grandesa d'una societat està determinada per la manera en què tracta el més necessitat, el qui no té sinó la seva pobresa» (sant pare Francesc). També la mesura de la grandesa humana i cristiana vindrà determinada per la resposta que donem amb la nostra vida pràctica a la pregunta ***«Què fas amb el teu germà?»:*** «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu» (Mt 25, 40).

Els materials didàctics que trobareu a continuació volen ser una ajuda pedagògica per aprofundir amb els nostres grups de joves els continguts que proposa la Campanya, perquè es consciencïin que tots som de la mateixa família, la humana, que tots tenim la mateixa dignitat i els mateixos drets, i que estem cridats a ser responsables els uns dels altres, a viure atents al que passa al nostre voltant i a deixar-nos commoure i moure'ns davant la necessitat i el patiment del proïsme.

Tant de bo que puguem contribuir perquè la mesura de la grandesa humana i cristiana dels nostres joves creixi de tal manera que els altres, veient les seves obres, lloïn el nostre Pare-Mare Déu (cf. Mt 5, 16) i contribueixin a fer visible i palpable el món nou que esperem, el regne del cel aquí a la terra.

MATERIALS DIDÀCTICS

Audiovisual: DESPERTA

La seva finalitat és captar l'atenció del jove i mostrar-li l'essència del missatge d'aquesta Campanya d'una forma atractiva, suggeridora, interpel·ladora. Pretén ser un recurs que serveixi per trencar el gel i servir de motiu perquè els joves treballin els materials didàctics que oferim, i perquè aprofundeixin en el missatge que els llança la Campanya. *(L'audiovisual és un PowerPoint de 4 minuts; el trobareu a la Carpeta Didàctica.)*

El món dels «SENSE» i dels «AMB»

La finalitat d'aquest document de treball és fer que el jove obri els ulls a la realitat social que l'envolta, que s'hi confronti, i provocar-li la reflexió personal i el diàleg grupal que l'ajudin a prendre consciència del món en què viu, per prendre partit, per implicar-s'hi i ser d'aquells que no es deixen atrapar per la indiferència davant del patiment del proïsme, del germà que té al costat.

Joc: ATRAPA UN MILIÓ DE «SOLIDARIS»

A través d'aquest joc i de les activitats que el segueixen, volem convidar els joves a obrir els ulls a alguna de les realitats d'injustícia que hi ha al món, a conèixer persones i organitzacions que no es queden de mans plegades davant aquesta realitat, i que es comprometen a ajudar els germans més desafavorits i necessitats, amb la intenció d'aconseguir construir entre tots un món més humà, just i fratern.

Dinàmica 1: THA TOCAT A TU!

La finalitat d'aquesta dinàmica és doble: d'una banda, vol treballar l'empatia i que els joves es posin en el lloc dels qui pateixen la vulneració dels seus drets; i, de l'altra, despertar o estimular la seva consciència crítica i la seva opinió davant aquesta realitat per no caure en la indiferència. El que volem transmetre és el criteri ètic que diu que el bé i la dignitat de l'ésser humà és primer de tot; l'economia, els beneficis, la política, l'Estat, estan al servei de la persona, i no al revés. No es pot sacrificat cap persona descartant-la d'allò a què té dret.

Dinàmica 2: COMENCEM PER TU I PER MI!

La finalitat d'aquesta dinàmica és motivar els joves perquè siguin els protagonistes del canvi, un canvi que faci possible un món més fratern i just, si més no en la parcel·la del món on ells es troben i poden influir. Volem que no es quedin solament en les paraules, sinó que s'impliquin, es moguin, actuïn, començant per canviar de vida ells primer, revisant les seves actituds, valors, prioritats, perquè la fraternitat els amari la vida i les accions, i així esdevinguin «guardians defensors» de la dignitat i benestar dels seus germans.

Dinàmica 3: EL BUTLLETÍ DE NOTES

La finalitat d'aquesta dinàmica és triple: d'una banda, que el joves coneguin els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, els 8 objectius amb què els 192 governants dels països del món es van comprometre en l'any 2000 per posar fi a la pobresa extrema i la fam el 2015; d'altra banda, que els joves coneguin que aquest compromís s'ha incomplert perquè els 8 objectius no s'han arribat a assolir en el termini previst, i tanmateix ha quedat demostrat que si hi ha una decidida voluntat política i inversió econòmica, les coses comencen a canviar i el món millora; i per últim, volem oferir als joves una proposta per més enllà del 2015: treballar plegats per posar fi a la fam abans del 2025.

Proposta de Càritas: 5 SETMANES, 5 COMPROMISOS DE FRATERNITAT

Mitjançant aquesta proposta volem convidar els joves a posar en pràctica durant 5 setmanes 5 compromisos que els ajudaran a fer possible i palpable la fraternitat es trobin on es trobin. D'aquesta manera no tindran dificultats per respondre a aquesta pregunta: Què has fet amb el teu germà?

PREGAR DES DE LES PERIFÈRIES. Guió de pregària amb joves

Proposem aquest moment de pregària perquè els joves tinguin un espai de silenci i diàleg íntim amb Jesús. Amb aquest guió de pregària només pretenem ajudar-los a quedar sols amb el Déu que els habita en el més pregon del seu ésser, i que sigui Déu mateix qui els parli al cor. Deixar-los amb ell, perquè sigui ell qui els inflami els cors i, amb ell, siguin testimonis de l'Evangeli de la FRATERNITAT compromesa amb aquells que viuen a les perifèries del nostre món… seguint les petjades de Jesús de Nazaret.

EL MÓN DELS «SENSE» I DELS «AMB»

Què han fet amb els teus germans i germanes...?

Skyline city

«La mesura de la grandesa d'una societat ve determinada per la manera com tracta el més necessitat, el qui no té sinó la seva pobresa.»
(sant pare Francesc)

On són … els AMB cor?

Es lliuren, es donen, ajuden de cor, són transparents, disponibles, propers, comparteixen en gratuïtat.

…els consagrats AMB el proïsme ferit?

Conscientment han fet una opció de vida per ser humanitaris, i estan compromesos en organitzacions i accions humanitàries.

…els compromesos AMB la justícia?

A més d'exigir justícia als governants, compleixen les seves obligacions com a ciutadans, i són justos en el seu fer i en les relacions humanes.

…els convençuts que és possible un altre món AMB l'ajuda de tothom?

No accepten que el món sigui com els interessa als poderosos. Volen un món en què el primer de tot sigui el bé de qualsevol ésser humà. Es mobilitzen per aconseguir-ho duent a terme petites accions.

…els que encomanen vida AMB ànim, esperança, força?

Estan plens d'ànims, esperança, força, estan apassionats per la vida, perquè tenen vida interior, espais de silenci… per trobar-se amb la font de la Vida que habita en el seu jo profund.

...els que fan les coses AMB coratge?

No dubten a defensar a qui tenen al costat, o els qui estan lluny i són injustament tractats i maltractats.

...els que miren i actuen AMB compassió?

Practiquen l'empatia. Senten en carn pròpia el dolor de qui està al seu costat, o lluny, i s'impliquen per fer el que està a les seves mans.

...els conscienciats AMB el seu entorn?

Col·laboren activament amb iniciatives que són una alternativa a l'injust sistema econòmic i comercial que provoca tanta pobresa i tant deteriorament mediambiental.

...els que van a contracorrent, AMB voluntat de canviar el món?

Tenen un nou estil de viure que no busca la felicitat en el tenir, el posseir o el dominar, o el triomfar costi el que costi, sinó en la qualitat de les relacions humanes que estableixen.

...els constructors de fraternitat, juntament AMB els seus germans?

Allà on són, amb la seva actitud, contribueixen a l'entesa, la pau i la convivència en tot el que poden i depèn d'ells.

...i tu, on ets, tu?

¿Amb els SENSE, amb els AMB?

¿Ni SENSE ni AMB?

PER A LA REFLEXIÓ I EL DIÀLEG

1. Quines coses ens fan estar «adormits» perquè no vegem els problemes socials que hi ha a la societat, al món? Què és el que ens «adorm» perquè no vegem la necessitat o el patiment de les persones del nostre voltant, de l'entorn més proper?

2. Dels «Sense» que hi ha al pou, ¿quins són els tres problemes que t'indignen més o et fan més mal? Per què?

3. ¿Has viscut en la teva pell algun d'aquests problemes, o coneixes algú proper que el visqui? Què en podries dir des de dins del pou?

4. Dels altres «Sense» que provoquen que el món sigui així, quins tres consideres més responsables que tantes persones estiguin en el pou de l'exclusió i de la pobresa?

5. Encara que sigui en poca mesura, ¿t'assembles als «Sense» que estan al cim? ¿Veus reflectits en tu alguns trets o tendències que caracteritzen els «Sense»? Quins?

6. Què opines d'aquestes frases que parlen de la indiferència? Quina reflexió et suggereixen?

   - *«No em fan mal els actes de la mala gent, sinó la terrible indiferència de la bona gent…»* (Martin Luther King).

   - *«El mal més gran és la falta d'amor i caritat, la terrible indiferència cap al veí que viu al nostre costat, assaltat per l'explotació, la corrupció, la pobresa i la malaltia»* (Teresa de Calcuta).

   - *«El pitjor pecat contra el proïsme no consisteix a odiar-lo, sinó a mirar-lo amb indiferència. Aquesta és l'essència de la inhumanitat»* (George Bernard Shaw).

   - *«Si ets neutral en situacions d'injustícia, has triat el costat de l'opressor»* (Desmond Tutu).

7. Què opines d'aquesta frase del sant pare Francesc?

   - *«La mesura de la grandesa d'una societat està determinada per la manera com tracta el més necessitat, a qui no té sinó la seva pobresa».*

8. Sobre els «Amb», ¿coneixes gaires persones que siguin com la descripció que es fa a cada vinyeta? Per a cada vinyeta dels «Amb», prova de buscar persones properes que, en major o menor mesura, es caracteritzen pel que s'hi diu.

9. ¿Amb quines vinyetes dels «Amb» t'identifiques més segons la teva manera de ser i actuar? Quines et descriuen més? ¿I quines tres vinyetes dels «Amb» t'agradaria que fossin les que t'identifiquessin, aquelles amb què t'agradaria que els altres et reconeguessin o et recordessin?

10. Quines altres vinyetes amb altres nous «Amb» afegiries perquè contribueixin a fer un entorn, un món més fratern? (Pots fer un dibuix simbòlic per a cadascuna que hi afegeixis.)

11. El sant pare Francesc ha denunciat la globalització de la indiferència. Llegiu amb atenció aquest fragment de l'homilia que va fer a l'illa de Lampedusa amb motiu de les tragèdies que s'hi viuen per la mort de tants immigrants que hi naufraguen. El que s'hi diu a propòsit d'aquestes persones pot aplicar-se a tots els col·lectius humans que avui dia pateixen tantes situacions d'exclusió i pobresa. Un cop llegit el text, fem-nos aquestes preguntes:

- Quines paraules són les que ens han fet pensar més? Quina reflexió ens provoquen?
- En quina mesura se'ns ha encomanat aquesta indiferència?

Déu ens fa aquesta pregunta: «On és el teu germà?».

Molts de nosaltres estem desorientats, ja no estem atents al món en què vivim, no tenim cura del que Déu ha creat per a tots i ja no som capaços ni de tenir cura els uns dels altres. Quan aquesta desorientació pren les dimensions del món, s'esdevenen tragèdies com aquesta.

«On és el teu germà?» Déu diu que la veu de la seva sang clama fins a Ell. Aquesta no és pas una pregunta adreçada als altres, sinó a nosaltres mateixos, a cadascun de nosaltres. Aquests germans i germanes nostres fugien de situacions difícils per trobar una mica de serenitat i de pau. Cercaven un lloc millor per a ells i per a les seves famílies, però han trobat la mort.

Quantes vegades els que cerquen aquestes coses no troben comprensió, ni acollida, ni tampoc solidaritat! Però les seves veus clamen fins a Déu. Qui és el responsable de la sang d'aquests germans i germanes? Ningú! Tots responem de la mateixa manera: jo no, jo no hi tinc res a veure, deuen ser uns altres, però jo segur que no. Però Déu pregunta a cadascun de nosaltres: «On és la sang del teu germà que clama fins a mi?»

Resulta que ningú en el món se'n sent responsable; hem perdut el sentit de la responsabilitat fraterna. Hem caigut en l'actitud hipòcrita del sacerdot i del levita de qui ens parla la paràbola del «Bon samarità»: veiem el germà caigut en el camí i pensem «pobret!» i seguim el nostre camí. No ens toca a nosaltres! I amb aquesta actitud ens tranquil·litzem i ens trobem en pau.

La cultura del benestar que ens porta a pensar en nosaltres mateixos, ens fa insensibles al crit dels altres. Vivim en una bombolla de sabó molt bonica, però no és res. És la il·lusió de la futilesa i d'allò que és provisional que ens porta a la indiferència (a la globalització de la indiferència). Ens hem avesat al sofriment de l'altre i pensem que no ens importa ni ens toca a nosaltres… La globalització de la indiferència ens fa responsables sense nom ni rostre.

Qui de nosaltres ha plorat per aquesta desgràcia o per altres de semblants? Qui ha plorat aquests germans i germanes? Algú de nosaltres ha plorat pels germans que anaven en aquesta barca? Pertanyem a una societat que ha oblidat l'experiència de plorar, de compadir (patir amb l'altre): la globalització de la indiferència ens ha pres la capacitat de plorar. Preguem al Senyor la gràcia del plorar per la nostra indiferència, per la crueltat que hi ha al món, també en nosaltres, també en aquells que des de l'anonimat prenen decisions socioeconòmiques que obren el camí a drames com aquest.

(Homilia del sant pare Francesc a Lampedusa, 8-7-2013.)

Joc:
ATRAPA UN MILIÓ de «Solidaris»

Finalitat

A través d'aquest joc i de les seves activitats volem convidar els joves a obrir els ulls a algunes realitats d'injustícia que hi ha al nostre món, a conèixer que hi ha persones i organitzacions que no es queden de braços plegats davant aquesta realitat i que es comprometen a ajudar els seus germans més desafavorits i necessitats, amb la intenció d'aconseguir construir entre tots un món més humà, just i fratern.

Explicació del joc

El joc està basat en el conegut joc televisiu "Atrapa un Millón", però aquí, en comptes de voler atrapar euros, el que es vol és atrapar "Solidaris", la moneda simbòlica de la Solidaritat. Com més quantitat de "solidaris" obtinguin, és a dir, com més solidaris siguin, més podran ajudar els que pateixen alguna injustícia, necessitat o dolor provocats per l'egoisme, la inhumanitat o la insolidaritat dels que viuen preocupats només pels seus propis interessos i benestar.

L'important del joc és que dedueixin, mitjançant el diàleg en grup, quina pot ser la resposta correcta a les preguntes que se'ls plantegen. El més probable és que d'entrada no sàpiguen la resposta, però l'important és que vagin coneixent a través del joc les realitats d'injustícia que hi ha al món, que coneguin algunes ONG compromeses en la tasca de fer possible un món més just, que coneguin personalitats que han destacat per la seva vida solidària, que coneguin una mica més el que és Càritas.

- Es formaran tres grups que poden estar compostos de 2 a 10 persones. Cada grup triarà un representant. L'educador establirà un torn de participació.
- L'educador donarà a cada grup 40 xecs de 25.000 «solidaris» que haurà fotocopiat i retallat del full annex que hi ha al final de les preguntes. Així cada grup començarà el joc amb un milió de «solidaris» al seu haver.

  Per altra banda, l'educador tindrà 40 xecs de 25.000 «solidaris» per donar als grups observadors que encertin les respostes del grup que està participant.

- L'educador col·locarà davant de tots els grups quatre cadires, i enganxades al respatller de cada cadira hi hauran les lletres A, B, C i D, respectivament, corresponents a les possibles respostes que tindrà cadascuna de les preguntes del joc. Damunt dels seients, el grup al qual toqui participar anirà deixant els xecs solidaris segons creguin que pot ser la resposta correcta a cadascuna de les 8 preguntes que els farà l'educador.

- Al mateix temps que el primer grup participant fa aquesta deliberació, els dos grups que estaran observant el joc també hauran de triar la resposta que creuen correcta, i en el mateix termini de temps, un minut i mig, hauran d'escriure en un full la lletra corresponent a la resposta correcta i lliurar-lo a l'educador.

- Acabat el termini per respondre la primera pregunta, i un cop el grup que juga ha repartit

- L'educador farà les 8 preguntes del ***Primer Joc d'«Atrapa un Milió»*** al primer grup que li toqui jugar. (Les preguntes les trobareu a continuació d'aquesta explicació.) De la pregunta 1 a 4, cadascuna té quatre opcions de resposta, i només una és correcta. Sobre una pissarra o un paper continu gran, l'educador escriurà les quatre possibles respostes i assignarà a cadascuna una lletra. A, B, C, D. I cada una de les quatre cadires representarà una resposta.

  El grup participant haurà de col·locar tots els xecs solidaris sobre la cadira que té la lletra corresponent a la resposta que creuen correcta. Si no tenen clar quina és la resposta correcta, poden repartir els xecs entre un màxim de tres cadires. Sempre haurà de quedar una cadira buida, sense xecs.

- El grup participant tindrà un minut i mig per deliberar i triar les possibles respostes correctes i repartir tots els xecs solidaris entre les cadires que creguin que representen la resposta correcta. El representant del grup serà l'única persona que es podrà aixecar per col·locar els xecs.

  els xecs solidaris entre les cadires i els dos grups d'observadors han lliurat a l'educador els fulls amb les seves respostes, l'educador dirà quina és la resposta correcta. Ho farà així: es passejarà entre les cadires i tombarà a terra les que no corresponen a la pregunta correcta. Només quedarà dreta la que correspon a la resposta correcta. Els xecs solidaris que hi ha sobre aquesta cadira se'ls quedarà el grup per continuar jugant-hi a la pregunta següent.

  Si es dóna el cas que no hi ha cap xec solidari damunt la cadira de la resposta correcta, el grup deixarà de jugar perquè ja s'ha quedat sense xecs. Aleshores serà el torn del grup següent, i començarà responent les preguntes del ***Segon Joc d' «Atrapa un Milió».*** El grup que ha deixat de jugar continuarà jugant com a observador, escrivint en un full la resposta que cregui correcta per a cada pregunta que es faci a l'equip que en aquest moment juga.

- Si un dels grups, o els dos, que fan d'observadors ha escrit al seu full la resposta correcta, guanyarà un xec de 25.000 «solidaris», que els serà lliurat per l'educador.

- Els xecs solidaris que guanyi un grup fent d'observador NO s'afegiran al milió de «solidaris» que l'educador els va lliurar per participar en el joc. És a dir, tots els grups, quan els toqui el torn de jugar, començaran amb un milió de «solidaris»; la resta de xecs solidaris que guanyin els guardaran a tall d'estalvis, no es podran apostar per respondre les preguntes.

- Un cop fetes les quatre primeres preguntes de joc, que tenen quatre opcions de resposta, es faran les preguntes de la 5 a la 7, i aquestes només tenen tres opcions de resposta. Només una de les tres és correcta. A cada una d'aquestes tres respostes se li assignarà la lletra A, B i C, respectivament. L'educador retirarà, doncs, la cadira amb la lletra D. Ara el grup participant només podrà dipositar els xecs solidaris en un màxim de dues cadires, perquè una cadira sempre ha de quedar buida, sense xecs.

- Per a la pregunta 8, l'última, només hi ha dues opcions de resposta, i només una és la correcta. A cadascuna de les dues respostes se'ls assignarà la lletra A i B, respectivament. L'educador retirarà la cadira de la lletra C. Ara el grup participant només podrà posar tots els xecs solidaris que li queden en una sola cadira; l'altra ha de quedar buida.

- El joc acabarà quan tots tres grups hagin participat. Acabat el joc, si s'ha donat el cas que en alguna de les sis tandes de preguntes en què han participat els tres grups hi ha hagut preguntes que no s'han pogut fer perquè el grup s'ha quedat sense xecs i no ha pogut acabar la tanda de les 8 preguntes que li tocava, aleshores aquestes preguntes no fetes es rescataran per fer-les en aquesta part final. Així que ara els tres grups jugaran tots com a observadors. Quan l'educador els faci una d'aquestes preguntes, cada grup escriurà en un full la resposta que creuen correcta. Els grups que l'encertin guanyaran un xec de 25.000 «solidaris».

- Guanyarà el grup que hagi aconseguit reunir més xecs solidaris, sumant els del seu torn de joc i els que hagi aconseguit com a observador. Si l'educador ho creu oportú, té **la possibilitat de fer una segona ronda** de participació perquè els tres grups tornin a jugar; pot fer-se a continuació, si queda temps, o deixar-ho per a un altre moment.

- El grup guanyador és el grup que ha aconseguit més «solidaris», i això fa que sigui el grup que podrà ajudar més els altres. Aquest grup disposarà d'una setmana per reunir-se i pensar tres accions solidàries, en tant que compromís, que podrien fer totes les persones que han participat en el joc *(per exemple, pensar una acció o acte que puguin organitzar ells mateixos per recaptar fons per ajudar algun projecte concret de la seva càritas parroquial, o de la seva Càritas Diocesana, o d'alguna ONG, o algun compromís concret i pràctic per ajudar-se entre ells en els estudis, o algun compromís per ajudar a l'escola, etcètera).*

  El grup que ha quedat en segon lloc pensarà al mateix temps en dues propostes d'accions solidàries; i el grup que ha quedat en tercer lloc pensarà en una proposta d'acció solidària.

  Passada una setmana, els tres grups presentaran les propostes. Entre tots votaran la proposta que els agrada i motiva més, i una vegada triada, posaran fil a l'agulla guiats i animats per l'educador. Al cap d'un mes, s'avaluarà com ha anat aquesta experiència de compromís.

PREGUNTES PER AL DIÀLEG DESPRÉS DEL JOC

1. A través d'algunes respostes a les preguntes de joc, heu conegut dades sobre realitat d'injustícia que es viuen al nostre món. ¿Podeu recordar algunes d'aquestes dades o informacions?

2. D'aquestes dades i informacions que heu recordat, ¿quines us han semblat més injustes i vergonyoses? Per què?

3. Mitjançant algunes respostes a les preguntes del joc, heu conegut algunes ONG que davant aquesta realitat d'injustícia o necessitat en què viuen tantes persones, estan compromeses a fer possible un món millor. ¿En quina d'elles t'agradaria participar, col·laborar o donar suport? Per què?

4. ¿Voldries saber més coses d'alguna d'aquestes ONG? ¿Quines altres ONG coneixes o t'agradaria conèixer?

   (Segons la resposta a aquesta pregunta, l'educador podrà demanar als 3 grups del joc que busquin informació sobre aquestes ONG que han interessat més; l'educador, per la seva banda, en buscarà també informació per exposar-los-la el dia que quedin per presentar la informació que ha trobat cada grup.)

5. A través d'algunes respostes a les preguntes del joc, heu conegut persones que han estat testimoni i exemple de compromís solidari. ¿Ja en coneixíeu alguna? Quines uns han cridat més l'atenció? ¿Coneixeu més persones com aquestes?

6. Per les respostes a algunes de les preguntes del joc, ¿sabeu ara alguna cosa de Càritas que abans no sabíeu? ¿Us agradaria saber alguna cosa més de Càritas? ¿Sabeu on hi ha la Càritas que us queda més a la vora de casa?

   L'educador pot ampliar la informació sobre Càritas dient que és una organització solidària implantada arreu del món mitjançant la qual els cristians de l'Església catòlica realitzen el seu compromís d'ajuda envers els més pobres i desafavorits de la societat.

   Es dedica a assistir, rehabilitar i reintegrar a la societat les persones que són víctimes de la pobresa, la marginació, la injustícia i les desigualtats socials. Vol ajudar-les a recobrar la dignitat, les acompanya dia a dia fent seus els problemes i necessitats d'aquestes persones, i tracta de capacitar-les perquè elles mateixes puguin sortir de la pobresa i la marginació tot desenvolupant el millor de les seves qualitats personals.

   També s'ocupa i preocupa de denunciar públicament les situacions de pobresa que es viuen a la nostra societat i les seves causes. La tasca de Càritas es du a terme gràcies al lliurament compromès de moltes persones: voluntaris, col·laboradors, tècnics, persones que donen gratuïtament el seu temps, coneixements, recursos econòmics, afecte… per compartir-los amb aquells que més els necessiten. Més de 70.000 persones voluntàries a tot Espanya fan possible l'acció diària de Càritas.

Primer joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. En el món es produeix suficient menjar per a tots els seus habitants, ¿però quantes persones passen gana cada dia?

A. 1 de cada 100.
B. 1 de cada 20.
C. 1 de cada 8.
D. 1 de cada 5.

(Resposta: C).

2. ¿Com es diu la nena que en 2012 els talibans van voler matar, disparant-li diversos trets, sense aconseguir-ho, en un poble del Pakistan, per defensar el dret de les nenes a anar a l'escola i rebre una educació?

A. Ziuadín.
B. Malala.
C. Elisabeth.
D. Irene.

(Resposta: B).

3. Quina ONG treballa exclusivament amb nens i nenes que s'han quedat sense pares, o que s'han trobat amb què els seus pares no els poden cuidar com cal, i que se'n fa càrrec perquè puguin gaudir d'una vida en una família i una llar?

A. Aldeas Infantils SOS.
B. Càritas.
C. Mans Unides.
D. Unesco.

(Resposta: A).

4. Què és Càritas?

A. Una ONG.
B. Una associació benèfica.
C. L'Església catòlica.
D. Una ONG per al Desenvolupament.

(Resposta: C).

5. Quantes persones sense llar viuen al carrer a Espanya?

A. 15.500.
B. 28.600.
C. 40.000.

(Resposta: C).

6. Mary Jasajala, coneguda com a Mare Tunza, que significa en l'idioma suahili "la mare que et cuida", és una dona africana analfabeta i pobra que treballava com a empleada de la llar a la ciutat de Nairobi. Un dia, en anar a tirar les escombraries, va trobar-hi un nadó abandonat. En no trobar la policia la mare, la Mare Tunza es va encarregar de cuidar-lo a casa seva. La gent, aleshores, començà portar-li nens i nenes abandonats o orfes, i ella decidí dedicar-se completament a tenir-ne cura, donant-los menjar i estudis. Amb l'ajuda de donatius i la col·laboració de persones voluntàries, durant més de 10 anys ha rescatat de la misèria 350 infants i els ha donat un futur. ¿A quin país ha fet això?

A. Kènia.
B. Sudan.
C. Filipines.

(Resposta: A).

7. Quina ONG es dedica específicament a defensar l'accés a l'educació de les persones més desafavorides i empobrides?

A. Entreculturas.
B. Setem.
C. SOS Àfrica.

(Resposta: A).

8. L'Església, des dels seus orígens, ha estat compromesa en l'ajuda als més pobres i necessitats. A aquesta acció organitzada de l'Església en favor dels més pobres, se la va anomenar Càritas. ¿Des de quin any?

A. 1492.
B. 1947.

(Resposta: B).

Segon joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Quin continent té la xifra més alta de persones que passen gana?

A. Àsia-Pacífic.
B. Àfrica.
C. Amèrica del Sud.
D. Europa.

(Resposta: A).

2. Quants anys va estar a la presó Nelson Mandela per haver-se oposat al règim racista de l'apartheid de Sud-àfrica, que feia que la minoria blanca tingués sotmesa i sense drets la majoria negra del país?

A. 27.
B. 15.
C. 8.
D. 48.

(Resposta: A).

3. La Fundació Anar és una ONG espanyola dedicada a la defensa dels drets dels infants i adolescents en situació de risc i desemparament. Tenen cases d'acollida per a infants i adolescents que no tenen un ambient familiar adequat. Des de 1994 mantenen obert el Telèfon d'Ajuda al Menor, que funciona les 24 hores del dia, tots els dies de l'any, al qual qualsevol infant o adolescent que rebi maltractaments, abusos o que visqui una situació difícil pot trucar. A través del telèfon rebrà ajuda immediata i orientació. Quin número de telèfon és?

A. 555 40 40 00.
B. 900 20 20 10.
C. 555 03 44 01.
D. 444 15 15 15.

(Resposta: B).

4. Qui va donar origen a Càritas?

A. El papa Joan Pau II.
B. Teresa de Calcuta.
C. El papa Francesc.
D. Jesucrist

(Resposta: D).

5. Quantes famílies espanyoles viuen sense cap ingrés econòmic mensual, perquè cap membre no treballa, ni cap d'ells rep cap mena de prestació d'atur o de jubilació, o d'ajuda pública de l'Estat, cosa que significa que viuen en la màxima pobresa?

A. 700.000 famílies.
B. 540.000 famílies.
C. 234.000 famílies.

(Resposta: A).

6. Jean Vanier és el fundador de les comunitats "L'Arca", que volen ser llars familiars d'acolliment de persones que pateixen alguna discapacitat mental i que no tenen cap lloc on viure, o que estan sols i sense recursos econòmics. Aquestes comunitats de L'Arca·van néixer l'any 1964, quan Jean Vanier, preocupat per com malvivien les persones amb discapacitat mental, va comprat una casa abandonada en un poblet anomenat Trosly-Breuil, la va rehabilitar i s'hi va posar a viure amb unes quantes persones que patien discapacitat mental, per formar, tots plegats, una llar, una família. D'aleshores ençà s'han anat creant més comunitats de L'Arca tot formant llars per a aquestes persones. Avui en dia aquestes comunitats estan esteses arreu del món, n'hi ha més de 135. ¿En quin país va néixer la primera comunitat de L'Arca?

A. Turquia.
B. Alemanya.
C. França.

(Resposta: C).

7. Quina ONG nascuda a Espanya es dedica a donar suport econòmicament a projectes de desenvolupament a Àfrica, Amèrica i Àsia, i també a sensibilitzar la població espanyola perquè es comprometi amb els més desafavorits del planeta, i acostuma a convocar durant el mes de febrer la celebració de «sopars de la fam» per recaptar diners?

A. Unicef.
B. Mans Unides.
C. Missatgers de la Pau.

(Resposta: B).

8. Quin és el lema de Càritas que apareix normalment escrit sota el seu logo?

A. Treballem per la Fraternitat.
B. Treballem per la Justícia.

(Resposta: B).

Tercer joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Dels 7.200 milions d'habitants que hi ha al planeta, ¿quantes persones passen gana actualment?

A. 50 milions.
B. 225 milions.
C. 650 milions.
D. 870 milions.

(Resposta: D).

2. ¿En quin lloc del món treballa la Fundació Vicente Ferrer per treure de la pobresa dos milions i mig de persones a través de projectes d'agricultura sostenible, microcrèdits, construcció de pous, d'escoles i d'hospitals?

A. Calcuta (Índia).
B. Madagascar.
C. Anantapur (Índia).
D. Sri Lanka.

(Resposta: C).

3. Quina ONG treballa exclusivament per la defensa dels drets dels infants, especialment dels més desafavorits, els que viuen en situacions de risc a causa de la pobresa?

A. Acnur.
B. Creu Roja.
C. Save the Children.
D. Joves pel Desenvolupament.

(Resposta: C).

4. A Espanya, ¿quantes persones treballen de voluntaris a Càritas per ajudar els més pobres i necessitats de forma gratuïta?

A. 50.000.
B. 70.000.
C. 45.000.
D. 5.000.

(Resposta: B).

5. Quants nens i nenes viuen a Espanya en situació de pobresa i exclusió, a causa de les dificultats que pateixen les seves famílies per culpa de la crisi econòmica?

A. 555.000 infants.
B. 1.900.000 infants.
C. 2.500.000 infants.

(Resposta: C).

6. Muhammad Yanus és conegut al món sencer com el banquer dels pobres per haver inventat el sistema de microcrèdits, és a dir, petits préstecs de diner als pobres perquè puguin iniciar un negoci. En 20 anys, a través del seu Banc Grameen, va deixar 2.000 milions d'euros als pobres del seu país perquè poguessin tenir una vida més digna. ¿De quin país es tracta?

A. Bangla Desh.
B. Índia.
C. Tailàndia.

(Resposta: A).

7. Quina ONG té com a finalitat posar fi a la pobresa realitzant projectes de desenvolupament, promovent la solidaritat, denunciant les causes de la pobresa i fomentant el comerç just, ONG que té obertes a Espanya botigues de Comerç Just i que comercialitza i distribueix productes de Comerç Just com ara cafè i xocolata, entre molts altres?

A. Intermon-Oxfam.
B. Fundació Vicente Ferrer.
C. Proyecto Hombre.

(Resposta: A).

8. A Espanya hi ha 70 Càritas Diocesanes organitzades, una per cada diòcesis en què està dividit el territori espanyol. Cada Càritas Diocesana s'encarrega d'organitzar i animar la feina que fan totes les Càritas Parroquials que hi ha a la seva diòcesi o territori. Aquestes Càritas Parroquials funcionen a les parròquies per ajudar els pobres de la seva zona. Si suméssim totes les Càritas Parroquials que hi ha dins d'aquestes 70 Càritas Dioce territori sanes, quantes Càritas Parroquials obtindríem de resultat?

A. 6.000 Càritas Parroquials,
B. 4.800 Càritas Parroquials.

(Resposta: A).

Quart joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Quin d'aquests països està entre els 10 més pobres del món?

A. Madagascar.
B. Sierra Leone.
C. Índia.
D. Grècia.

(Resposta: B).

2. Qui va fundar l'any 1962 l'ONG espanyola Mensajeros de la Paz, ONG que ha creat llars per acollir infants i joves en situació d'abandonament, residències per a gent gran necessitada, centres per a discapacitats físics i psíquics, i cases per a dones víctimes de maltractaments?

A. Missioner Ángel Olaran.
B. Vicente Ferrer.
C. Peter Benenson.
D. Pare Ángel García.

(Resposta: D).

3. Quin ONG dedicada a oferir ajuda mèdica d'emergència al món va rebre el premi Nobel de la Pau l'any 1999?

A. Medicos Mundi.
B. Metges sense Fronteres.
C. Plan.
D. Farmacèutics sense Fronteres.

(Resposta: B).

4. Càritas, ¿en quants països treballa per ajudar els pobres a defensar i reclamar els seus drets i per acompanyar-los a aconseguir una vida digna?

A. 195 (en tots).
B. 150.
C. 68.
D. 42.

(Resposta: A).

5. Les 85 persones més riques del món tenen, per a gaudir-ne elles soles, la mateixa quantitat de diners que tenen tots els pobres del món junts. Quants són?

A. 1.530 milions de pobres.
B. 2.240 milions de pobres.
C. 3.558 milions de pobres.

(Resposta: C).

6. Chema Caballero treballa de missioner en un país africà que ha patit una guerra permanent, un país on segrestaven nens i nenes per obligar-los a ser soldats i lluitar en la guerra. Des de 1998 es dedica a rescatar, reeducar i rehabilitar aquests infants perquè tornin a la normalitat i es reintegrin a la societat. Durant aquest temps ha aconseguit salvar més de 3.000 infants soldat. ¿En quin país passa tot això?

A. Mali.
B. Líban.
C. Sierra Leone.

(Resposta: C).

7. Quina ONG nascuda a França treballa per defensar la dignitat de les persones que viuen amenaçades per la fam, intentant de garantir aigua, aliments i mitjans de vida segurs a les poblacions que es troben més en risc?

A. Mans Unides.
B. Acció contra la Fam.
C. Ajuda al Refugiat.

(Resposta: B).

8. A cada país del món existeix una Càritas Nacional que representa totes les Càritas Diocesanes o regionals que componen el país; per exemple, a Espanya existeix Càritas Espanyola, la seu de la qual està a Madrid, que representa les 70 Càritas Diocesanes que hi ha a Espanya. La Càritas que representa i agrupa totes les Càritas nacionals del món, com es diu?

A. Caritas Internationalis.
B. Càritas Internacional.

(Resposta: A).

Cinquè joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. A Espanya hi ha 11.700.000 persones afectades per la pobresa i l'exclusió social en diferents graus. Quantes d'elles viuen situacions molt greus de pobresa i exclusió social severa?

A. 5.000.000 milions de persones.
B. 4.100.000 milions de persones.
C. 2.00.000 milions de persones.
D. 1.500.000 milions de persones.

(Resposta: A).

2. Rigoberta Menchú, premi Nobel de la Pau de 1992, va lluitar pacíficament contra les injustícies i la violació dels Drets Humans que patien cruelment els pagesos indígenes del seu país centreamericà. De quin país es tracta?

A. Haití.
B. Guatemala.
C. Perú.
D. Equador.

(Resposta: B).

3. ¿Qui va fundar la Creu Roja?

A. Baden Powell.
B. Gandhi.
C. Henri Dunant.
D. Vicenç de Paül.

(Resposta: C).

4. A Càritas, milers de persones estan compromeses a ajudar els pobres i exclosos de la nostra societat perquè puguin viure amb dignitat, tenint accés a tots els seus drets i sentint-se integrats en la societat. Què significa la paraula llatina "Caritas" amb què es coneix aquesta institució de l'Església catòlica?

A. Solidaritat.
B. Justícia.
C. Amor.
D. Fraternitat.

(Resposta: C).

5. Els governants de tots els països del món es van comprometre a posar fi a la pobresa i la fam extrema l'any 2015, però no han complert la promesa. A data d'avui milions de persones continuen passant gana. ¿En quin any firmaren a l'ONU aquest compromís que han incomplert el governants de tots els països del món?

A. 2000.
B. 1992.
C. 1980.

(Resposta: A).

6. Isidoro Macías Martín, conegut com el pare Patera, ajuda incansablement acollint els immigrants que creuen l'estret de Gibraltar amb patera. Pertany a l'orde franciscà de la Creu Blanca. Té diverses cases d'acollida, en les quals, a més d'atendre tota mena de persones necessitades, alberga les dones immigrants embarassades, o les que tenen nadons, que arriben amb patera a Espanya. ¿En quina ciutat espanyola es troben aquestes cases d'acollida?

A. Huelva.
B. Algesires.
C. El Ferrol.

(Resposta: B).

7. Quina ONG creada a Espanya l'any 1981 treballa per posar fi a la pobresa als països més pobres i vol millorar les condicions de vida de les poblacions més desafavorides mitjançant programes de desenvolupament autosostenible i campanyes de sensibilització?

A. Ajuda en Acció.
B. Càritas.
C. Plan.

(Resposta: A).

8. La finalitat principal de la tasca de Càritas és:

A. Donar aliment i diner als pobres.
B. Integrar i promoure la persona empobrida.

(Resposta: B).

Sisè joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Quina part del menjar que es produeix al món es malbarata a l'any?

A. La dècima part.
B. La cinquena part.
C. La tercera part.
D. La meitat.

(Resposta: C).

2. Martin Luther King va lluitar pacíficament per posar fi a la discriminació racial que patien les persones negres del seu país; això li va merèixer rebre el premi Nobel de la Pau. ¿De quin país es tracta?

A. Sud-àfrica.
B. Brasil.
C. Estats Units.
D. Cuba.

(Resposta: C).

3. Quina ONG dedicada a defensar els Drets Humans va rebre el premi Nobel de la Pau l'any 1977, ONG que cada any publica un informe denunciant els països on es vulneren o no es compleixen els Drets Humans?

A. Fundació Adsis.
B. Greenpeace.
C. Acció contra la Fam.
D. Amnistia Internacional.

(Resposta: D).

4. Cada 6 anys, Càritas Espanyola publica un estudi sociològic o informe en què ofereix les dades de la pobresa que es viu a Espanya. L'octubre de 2014 se'n publica l'últim. ¿Amb quin nom es coneix aquest informe?

A. Informe Foessa.
B. Informe Càritas.
C. Informe quinquennal.
D. Informe sobre la Pobresa a Espanya.

(Resposta: A).

5. El 2014 el percentatge de joves sense feina a Espanya era:

A. 40 per cent.
B. 55 per cent.
C. 67 per cent.

(Resposta: B).

6. Aung San Suu Kyi va rebre el premi Nobel de la Pau l'any 1991 per la defensa dels drets humans i la democràcia al seu país, que patia una dictadura militar, però no el va poder anar a recollir fins al 2012 perquè estava o empresonada o sota arrest domiciliari. ¿De quin país es tracta?

A. Birmània.
B. Sèrbia.
C. Corea del Nord.

(Resposta: A).

7. La campanya Pobresa Zero s'inicià l'any 2005 com a resposta ciutadana a la falta de compromís dels governants en la lluita contra la pobresa i la fam. És una campanya de sensibilització promoguda per moltes ONG de més de 100 països compromeses en la lluita contra la pobresa arreu del món. D'aleshores ençà cada any, amb motiu del Dia Internacional de la Lluita contra la Pobresa que se celebra cada 17 d'octubre, es convoquen grans manifestacions demanant als governants que compleixin el compromís firmat l'any 2000 per posar fi a la fam i la pobresa extrema al món. Quin és el símbol distintiu d'aquesta campanya mundial?

A. Llaç blau.
B. Llaç blanc.
C. Llaç verd.

(Resposta: B).

8. Un dia a l'any Càritas celebra a tot el món el seu dia, el Dia de Caritat; quin dels dos dies següents correspon a aquesta celebració?

A. Dijous Sant.
B. Corpus Christi.

(Resposta: B).

XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»
XEC A QUI EL PORTI
25.000 «SOLIDARIS»

Dinàmica I
T'HA TOCAT A TU!

Finalitat

La finalitat d'aquesta dinàmica és doble: d'una banda, vol treballar l'empatia i que els joves es posin en el lloc dels qui pateixen la vulneració dels seus drets; i, de l'altra, despertar o estimular la seva consciència crítica i la seva opinió davant aquesta realitat per no caure en la indiferència. El que volem transmetre és el criteri ètic que diu que el bé i la dignitat de l'ésser humà és primer de tot; l'economia, els beneficis, la política, l'Estat, estan al servei de la persona, i no al revés. No es pot sacrificat cap persona descartant-la d'allò a què té dret.

Desenvolupament

1. L'educador fotocopiarà el document de treball I que ve a continuació tantes vegades com participants hi hagi. En aquest document hi ha els dècims de la loteria del «No hi ha Dret». Retallarà els dècims i en lliurarà un a cada participant; no passa res si són repetits.

   Un cop lliurats, els dirà que en la loteria de la vida, per desgràcia, els acaba de tocar aquest dècim. Han tingut la mala sort de convertir-se, en aquest mateix moment, en una de les persones de què parla el dècim que els ha tocat, una persona que no pot gaudir d'aquest dret. Els invitarà a posar-se en la seva pell a partir d'ara, com si els hagués tocat realment viure aquesta situació.

2. Segons el nombre de participants es poden formar grups de 4 a 8 persones amb la condició que els seus integrants tinguin dècims diferents. Un cop formats, cada grup triarà un portaveu; després, els integrants del grup es diran el que hi ha escrit als seus dècims perquè tots ho sàpiguen.

3. Fet això, l'educador lliurarà a cada grup aquestes preguntes fotocopiades perquè cada membre les respongui personalment, compartint com se sentiria i què pensaria. El portaveu en prendrà nota per fer després la posada en comú dels grups. El temps per fer-ho és d'uns 12 minuts.

- Quins pensaments et vindrien al cap si t'hagués tocat aquesta mala sort en la teva vida? Com et trobaries?
- ¿Et conformaries amb la teva mala sort? Què faries per canviar-la? ¿Et sembla que podries canviar-la tu sol?
- Què pensaries de la gent a la qual (mentre no els toqui a ells el que a tu t'ha tocat) no l'importa el teu problema, el veuen de lluny o miren cap a una altra banda i no fan res per donar-te un cop de mà?

- Posada en comú del dialogat en cada grup.

- Acabada la posada en comú, l'educador els dirà que ara escoltaran tres testimonis de persones que, per desgràcia, han estat «premiades» a la vida real amb un d'aquests dècims. En el document de treball 2 hi ha els tres testimonis, que seran llegits per tres joves, com si ells fossin els protagonistes.

- Un cop llegits els testimonis, l'educador els demanarà que diguin quina és la primera impressió que els ha causat conèixer aquestes històries, i què és el que els ha cridat més l'atenció, per iniciar així un petit col·loqui d'intercanvi d'impressions.

Acabat el col·loqui, l'educador lliurarà a cada grup el document de treball 3. Aquest document té una primera part formada per uns textos que diversos joves poden llegir en veu alta perquè tots els assistents els sentin. Després, cada grup farà la tasca que els proposa el document. Un cop acabada la feina, es farà una posada en comú dels grups.

DOCUMENT DE TREBALL I

Totes les persones tenen dret al treball (art. 23 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

SENSE DRET AL TREBALL

El mercat laboral prescindeix de tu perquè només l'importen els seus beneficis i no la teva dignitat. T'ha tocat assaborir el costat fosc.

Dècim «premiat» amb dies de pidolar feina i ajudes, afegint-hi pèrdua extra d'autoestima.

2014-2015

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a la sanitat (art. 25 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

SENSE DRET A LA SANITAT

Per ser immigrant il·legal, o per viure en un país empobrit del sud, només et voldran guarir si tens diners. T'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb dolor i malestar garantits. La teva única medecina és el genèric «Ja t'ho faràs».

2014-2015

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a l'alimentació (art. 25 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

SENSE DRET A L'ALIMENTACIÓ

Un terç del menjar que es produeix al món es malbarata i es llença. Per a tu no n'hi ha. No ets cap prioritat. T'ha tocat no tastar-lo.

Dècim «premiat» amb debilitat i buidor d'estómac, més una gran indiferència dels qui viuen saciats i satisfets.

2014-2015

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a un habitatge (art. 25 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

2014-2015

SENSE DRET A L'HABITATGE

El sistema prefereix que hi hagi milers de pisos buits i així especular-hi abans que facilitar-hi l'accés a persones pobres. I t'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb nits al ras, sota els estels, o en una habitació compartida, sense intimitat, o en un infrahabitatge horrible.

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a sortir del seu país (arts. 13-14 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

2014-2015

SENSE DRET A VIURE ON TU VULGUIS

Resigna't a la fam, pobresa o inseguretat del teu país del sud. No pots sortir-ne i buscar un futur millor. Els murs i les lleis dels països del nord no t'ho deixaran fer. T'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb ser una persona il·legal, sense papers i sense drets si emigres, o amb ser pobre a perpetuïtat si no emigres.

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a l'educació (art. 26 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

2014-2015

SENSE DRET A L'EDUCACIÓ

Si vius en un país pobre, anar a l'escola és un luxe. O si ets pobre i vius en un país que no inverteix en educació pública, tenir estudis superiors és un luxe. T'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb analfabetisme, ignorància i falta de capacitació, que faran que et llauris un futur gens prometedor.

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret als serveis socials (art. 25 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

SENSE DRET ALS SERVEIS SOCIALS

Per retallades o per poca inversió aquests serveis no t'ajudaran quan et trobis en dificultat econòmica, familiar o de qualsevol mena. T'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb un «Ja t'ho faràs» de l'Estat, que et deixarà abandonat a la teva sort.

2014-2015

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

Totes les persones tenen dret a una renda mínima (art. 25 Drets Humans).

Loteria del «NO HI HA DRET»

SENSE DRET A UNA RENDA MÍNIMA

Per retallades o poca inversió no rebràs cap pensió o ajuda digna si tens cap minusvalidesa o malaltia o dificultat que t'impedeix treballar. T'ha tocat a tu.

Dècim «premiat» amb un «Espavila't» perquè l'Estat ben poc que t'ajudarà per sobreviure.

2014-2015

1r Si no ets rendible

2n no importes

3r El sistema et descarta

DOCUMENT DE TREBALL 2

I. Testimoni de Simó

Dret a la renda mínima

Tinc 38 anys. Vaig néixer a Tarragona en una família pobra de molts germans; vaig començar a treballar des de ben jove fent el taxi. Quan vaig tenir l'oportunitat, em vaig enrolar en un vaixell, fou la manera de conèixer món, guanyar diners i sentir-me lliure. Vaig començar a consumir drogues aviat, de port en port. Aviat em van enxampar i em van fer fora de la feina. Em vaig quedar a Barcelona, l'últim port on vaig atracar.

Al cap de pocs dies ja m'havia gastat els diners que em quedaven, i com que estava enganxat vaig continuar consumint, i així començà la meva vida al carrer. No us he dit que vaig tenir dos fills de molt jove amb una noia de Tarragona; a vegades li truco i em diu que torni… però no puc. La meva mare va morir l'any 2004 i el meu pare al cap d'un any. La vida al carrer i les drogues m'han destruït; vaig tenir un accident de cotxe que em va deixar lesions físiques importants, però vaig sobreviure... També tinc la sida.

Un bon dia vaig decidir ingressar en un centre de Càritas després d'haver passat per diferents serveis de toxicomanies. En aquest centre em vaig poder empadronar, tenir un espai, em vaig sentir acompanyat i vaig poder començar un procés de recuperació personal. Càritas em va ajudar econòmicament a renovar la meva documentació i també em va ajudar a gestionar les coses més bàsiques. Aquest mes de juny de 2014 va fer un any que vaig tramitar la Renda Mínima d'Inserció; no vull demanar una targeta de metro cada vegada que vaig al centre de teràpia de drogues, o per prendre'm un cafè quan anem al cinema amb els companys del centre… però no hi ha més remei.

A vegades em desmotivo, no sé per què m'hi esforço tant, aquí no tinc futur, però tampoc no el tinc enlloc, el meu entorn no acceptaria ni la meva situació ni la meva malaltia.

Ja fa dos anys que m'estic en aquest centre de Càritas. Crec que podria sortir d'aquesta situació, no consumeixo des que hi vaig entrar, faig teràpia de deshabituació de drogues, segueixo el tractament mèdic, vaig a l'escola d'adults. Al centre em proposen que quan tingui ingressos accedeixi a un pis semiautònom, on podria continuar fent tot el tractament però sense tanta supervisió, ara ja no la necessito de manera tan intensa.

Al principi vaig pensar que cobraria la Renda Mínima d'Inserció al cap d'uns quants mesos i que podria demostrar-me a mi mateix que puc començar de nou al pis, però amb tot això de la crisi, em sembla que no me l'aprovaran. Fa dies que estic desmotivat, fins i tot he tingut ganes de consumir.

Ara mateix, la Renda Mínima d'Inserció és molt restringida, els criteris s'han endurit (s'ha de demostrar un padró continuat de dos anys, es limita a un màxim de 60 mensualitats, també se'n limita l'import mensual, etcètera). Aquesta renda prioritza situacions de famílies amb menors a càrrec, i encara així, l'aprovació no ve fins al cap d'un any com a mínim. La falta d'aquesta prestació social fa que hagis de subsistir totalment de la beneficència.

(Carpeta didàctica «No hi ha dret»)

Declaració Universal dels Drets Humans

Tota persona té dret a la seguretat en cas d'atur, malaltia, incapacitat, viduïtat, vellesa o altra manca de mitjans de subsistència independent de la seva voluntat (article 25).

Dret a un salari social

A l'Estat espanyol, els salaris socials, anomenats normalment Rendes Mínimes d'Inserció, són un conjunt de prestacions dins de programes de polítiques públiques que gestionen les diferents comunitats autònomes en el marc de la lluita contra la pobresa. Encara són lluny de ser considerats un dret en el seu sentit ple; de fet, la quantia, és a dir, el pressupost que s'hi dedica, depèn de cada comunitat.

Les dades més recents mostren, tanmateix, que s'ha tocat sostre a l'hora de donar resposta a les necessitats socials en algunes comunitats. S'observa una restrictivitat més alta en l'aplicació dels criteris d'accés a les ajudes, que es tradueix en l'augment del percentatge de les ajudes denegades en algunes regions, i també en un retard generalitzat a l'hora de cobrar les ajudes, retard que supera els dotze mesos en algunes comunitats.

2. Testimoni de joy

Dret a la SALUT

El meu nom és Joy i sóc nigeriana. Fa tres anys que sóc a Espanya, però el meu viatge va començar molt abans, perquè vaig trigar a arribar aquí més de 2 anys. Va ser un viatge molt llarg, per terra i per mar, i abans d'arribar a Espanya vaig estar-me molt de temps al Marroc.

Fou molt llarg i molt dur. No vull ni recordar tot aquell temps i totes les coses desagradables que vaig viure aquells anys. Però al final vaig arribar a Espanya, el meu objectiu, i per malament que siguin les coses sempre serà millor que estar a Nigèria. Allà es van quedar els meus dos fills, amb la meva mare. Algun dia espero poder-los portar aquí.

Si de tot això vull oblidar alguna cosa, és dels dies que vaig estar presa al CIE (Centre d'Internament per a Estrangers) de València. Jo no podia parar de plorar, no entenia res de res. Què és el que jo havia fet per estar en una presó, tot plena de policia? Mai no he fet res dolent a ningú. Tampoc no entenia per què m'hi havien ficat (em van dir que era perquè no tenia papers); tampoc no vaig entendre que em deixessin sortir d'allà al cap de 40 dies. Vaig sortir-ne igual que vaig entrar-hi: sense res; i sense passaport, que s'havia quedat al mar... Bé, no és veritat que vaig sortir igual que vaig entrar, perquè fou terrible comprovar el tracte que es donava als interns, les vexacions…

I un cop fora, torna a buscar feina, qualsevol feina.

Ara visc en un pis força vell amb quatre persones immigrants més. Sempre he fet treballs ocasionals: alguna feina de cambrera, alguna feina de cuidadora de persones grans... però no són feines estables.

De fa cinc mesos que em noto un bony al pit. Al principi vaig pensar que no era res, que ja passaria, i no en vaig fer cas. Però amb el temps he notat que el bony no ha desaparegut i m'he començat a preocupar i ho he comentat a les meves companyes i a algunes dones que conec i que m'ajuden, són molt bones persones.

M'han indicat que vagi al centre de salut i al final m'hi he decidit, per si em poden visitar i dir-me'n alguna cosa. però ja sabia que em demanarien els papers, i a més a més tinc por que em retornin a Nigèria, i la persona d'informació del centre em va dir que no em podien atendre perquè no tinc papers. Que sense papers no puc fer res, i que si em trobo malament he d'anar d'urgències a un hospital.

Vaig anar a l'hospital, però no em van fer gaire cas, em penso que no van donar gaire importància al bony, i a més em van donar una factura per la visita. Ara no sé què fer, no vull tornar a l'hospital però continuo tenint el bony al pit, i això m'angoixa. Em plantejo què faré si resulta que és greu, no puc pagar el metge, el tractament. Tot això no em deixa dormir de nit.

(Carpeta didàctica de Càritas «No hi ha dret»)

Declaració Universal dels Drets Humans

«Tota persona té dret a un nivell de vida que asseguri, per a ella i la seva família, la salut i el benestar» (article 25).

Constitució espanyola

Es reconeix el dret a la protecció de la salut. Correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i a través de les prestacions i dels serveis necessaris. La llei establirà els drets i els deures de tothom en aquest punt.

Actualitat

Fins fa no gaire, el dret a l'assistència sanitària pública era universal, cosa que significava que totes les persones, independentment de la seva situació jurídica, podien adreçar-s'hi en cas de malaltia. Ara, aquest dret està vinculat a la cotització social, amb la finalitat de deixar sense aquest dret les persones que treballen en l'economia submergida (immigrants la majoria, sense papers, sotmeses a condicions d'explotació inacceptables) i altres col·lectius.

El gener de 2014, el Consell d'Europa, ens encarregat de vetllar pel compliment dels Drets Humans a Europa, va jutjar il·legal l'excloure els sense papers de la sanitat pública.

L'abril de 2014, un informe de Médicos del Mundo denunciava que amb la retirada de la targeta sanitària als immigrants irregulars, centenars de milers de persones quedaven abandonades a la seva sort.

3. Testimoni de Yaguine i Fodé

Dret a una vida digna i amb futur

El 2 d'agost de 1999 dos joves africans, de nom **Yaguine Koita** i **Fodé Tounkara,** de 14 i 15 anys d'edat, respectivament, van ser trobats morts a l'interior del tren d'aterratge d'un avió que feia la línia Guinea-Brussel·les. Eren dos estudiants de Guinea-Conakry. Van morir congelats al tren d'aterratge de l'avió que els portava, clandestins, a "la rica i educada Europa". Encara que anaven abrigadíssims, no van poder resistir les baixíssimes temperatures (entre 40 i 55 graus sota zero) que hi ha a 10.000 metres d'alçada.

Però són molt més que dos polissons que han mort en el seu intent estèril d'abandonar la pobresa. Un d'ells portava una carta subjectada entre la seva mà i el cor quan el seu cos va ser descobert a l'aeroport de Brussel·les.

Podia haver estat un cas més, una altra petita història de desgràcia i pobresa, dos morts més en la llarga llista d'africans que moren intentant arribar a Europa. Però va resultar que la carta fou notícia de primera plana a tots els diaris i obrí tots els telenotícies. Una carta de gran bellesa i sense cap retret a Europa. Una carta en què els dos joves fan un crit d'auxili i expliquen que si ells han decidit arriscar la vida és precisament pel patiment i la pobresa que viu el seu continent, i perquè per posar fi a aquesta pobresa Europa és necessària.

El ministre d'Assumptes Exteriors de Bèlgica es va comprometre a traslladar la carta als seus col·legues del Consell de Ministres comunitari, commogut per aquesta aventura mortal.

Heus aquí el text íntegre de la carta:

«Senyors membres i responsables d'Europa: Tenim l'honor i la gran confiança d'escriure-us aquesta carta per parlar-vos de l'objectiu del nostre viatge i del sofriment que patim els infants i joves de l'Àfrica.

Primer de tot, us presentem les nostres salutacions més delicioses i respectuoses amb la vida. Sigueu el nostre suport i la nostra ajuda. Vosaltres sou per a nosaltres, a l'Àfrica, les persones a qui cal demanar socors. Us supliquem, per l'amor del vostre continent, pel sentiment que teniu cap al nostre poble, per l'afinitat i l'amor que teniu pels vostres fills, els quals estimeu més que a la vida. I per l'amor i la timidesa del vostre Creador, Déu totpoderós que us ha donat totes les bones experiències, riqueses i poders per construir i organitzar bé el vostre continent, perquè sigui el més bonic i admirable entre tots.

Senyors membres i responsables d'Europa: és a la vostra solidaritat i a la vostra bondat a les quals apel·lem perquè socorreu l'Àfrica. Ajudeu-nos, estem patint enormement a l'Àfrica, tenim problemes i mancances en el pla dels drets de l'infant.

Entre els problemes que tenim destaquen la guerra, les malalties, la manca d'aliments. Pel que fa als drets de l'infant, a l'Àfrica i sobretot a Guinea (Conakry), tenim massa escoles però una gran mancança d'educació i ensenyament, excepte en els col·legis privats on es pot tenir una bona educació i un bon ensenyament, però fa falta una bona suma de diners. Ara bé, els nostres pares són pobres i necessiten alimentar-nos. Tampoc no tenim centres esportius on podríem practicar el futbol, el bàsquet o el tennis.

Per això nosaltres, els infants i joves africans, us demanem que feu una gran organització eficaç per a l'Àfrica, que ens permeti progressar.

Si veieu que ens sacrifiquem i exposem la nostra vida és perquè es pateix massa a l'Àfrica. Això no obstant, volem estudiar, i us demanem que ens ajudeu a estudiar per poder ser com vosaltres, a l'Àfrica.

En fi, us supliquem profundament que ens excuseu per atrevir-nos a escriure-us aquesta carta a vosaltres, grans personalitats a qui devem molt de respecte. No oblideu que és a vosaltres a qui hem de queixar-nos de la debilitat de la nostra forja a l'Àfrica».

Declaració Universal dels Drets Humans

Tota persona té dret a viure on vulgui (arts. 13, 14).

Tota persona té dret a un nivell de vida que asseguri, per a ella i la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a alimentació, vestir, habitatge, assistència mèdica i als serveis socials necessaris (art. 25).

Tota persona té dret a l'educació (art. 26).

Actualitat

No han canviat les coses des que Yaguine i Fodé van morir en 1999 en aquell tren d'aterratge; milers de persones continuen arriscant les seves vides, avui, per venir a Europa cercant un futur millor per a elles i la seves famílies. Els murs de Ceuta i Melilla en són testimonis. Les costes d'Andalusia i Canàries també en són testimoni, amb tantes pateres, tants naufragis, tants rescats, tantes morts. Les costes del sud d'Itàlia, es especial l'illa de Lampedusa, són testimoni de tantes i tantes morts per naufragis de barcasses plenes fins dalt d'immigrants, víctimes de les màfies que trafiquen amb aquestes persones. La petició d'ajuda per a Àfrica feta per Yaguine i Fodé als "Senyors membres i responsables d'Europa" continuen sent paper mullat.

DOCUMENT DE TREBALL 3
A propòsit de la vulneració i incompliment de drets:

Advertències del Consell d'Europa

El gener de 2014, el Consell d'Europa, organisme oficial encarregat de vetllar pel compliment dels Drets Humans als països europeus, va advertir en un informe que la crisi econòmica ha fet créixer el nombre d'incompliments socials al continent, cosa que ha causat un retrocés important en drets socials.

L'Estat espanyol està entre els països que més retrocedeixen en drets des de 2007. Les turbulències econòmiques han provocat un enorme deteriorament en drets socials que crèiem garantits. Per exemple, el Consell d'Europa jutja il·legal la decisió d'excloure els estrangers sense papers de la sanitat espanyola. La crisi no pot servir de pretext per negar l'accés a la sanitat. Molt altres països europeus també fan com Espanya, i, doncs, també incompleixen aquest dret.

En aquest informe també es retreu a l'Estat espanyol més carències socials, entre les quals la baixa quantia de la renda d'inserció que s'ofereix a persones sense recursos, que amb prou feines supera els 400 euros al mes. Només el País Basc i Navarra compten amb prestacions acceptables. I tampoc arriba al mínim la cobertura econòmica de la baixa per malaltia, cobertura que és considerada del tot inadequada.

Més enllà d'Espanya, l'avaluació general del continent constata un nivell d'incompliments molt superior al d'anys anteriors.

El sant pare Francesc denuncia que el SISTEMA ECONÒMIC actual MATA

Avui hem de dir «no a una economia de l'exclusió i la desigualtat». Aquesta economia mata. No pot ser que no sigui notícia que mor de fred un ancià en situació de carrer i sí que ho sigui una caiguda de dos punts a la borsa. Això és exclusió. No es pot tolerar més que es llenci menjar quan hi ha gent que passa fam. Això és desigualtat. Avui tot entra dins el joc de la competitivitat i de la llei del més fort, en què el poderós es menja el més feble. Com a conseqüència d'aquesta situació, grans masses de la població es veuen excloses i marginades: sense treball, sense horitzons, sense sortida

Es considera l'ésser humà en si mateix com un bé de consum, que es pot usar i després llençar. Hem donat inici a la cultura del «descart» que, a més, es promou. Ja no es tracta simplement del fenomen de l'explotació i de l'opressió, sinó de quelcom nou: amb l'exclusió queda afectada en la seva mateixa arrel la pertinença a la societat en la qual es viu, perquè ja no s'hi està a sota, a la perifèria, o sense poder, sinó que se n'està a fora. Els exclosos no són «explotats» sinó rebuigs, «sobrants» *(Evangelii Gaudium,* 53.)

I vosaltres, què en dieu, de tot això?

Imagineu que un important diari d'abast nacional ha demanat al vostre grup que sigueu representants de tots els joves que viuen a casa nostra, que en sigueu la veu, i que en nom de tots ells escriviu un article o nota de premsa en què manifesteu públicament el que vosaltres penseu, els joves, sobre aquesta realitat social que estem vivint i que heu vist expressada en els textos d'aquest document, en els testimonis que heu escoltat i en els dècims simbòlics de loteria que us han tocat.

Podreu també plantejar les vostres propostes, peticions, a qui correspongui, també denúncies, alternatives, compromisos, etcètera, com a camins per recórrer cercant solucions. El vostre article o nota de premsa ha de tenir una extensió mínima de 15 línies.

Quan l'acabeu, cada grup posarà en comú el seu article o nota de premsa. Després, entre tots, haureu de triar quin grup ha expressat millor el sentir dels joves sobre la realitat social que viuen moltes persones al nostre món, i el que ha plantejat les millors propostes.

Proposem que l'article escollit per tots sigui penjat i difós a les xarxes socials per tots els participants en aquesta dinàmica. Serà una manera de manifestar-se i posicionar-se públicament sobre aquest tema, i de demostrar activament que els joves no són indiferents davant els problemes socials que deixen tantes persones «descartades», excloses de la societat, com «sobrants».

Dinàmica 2
COMENCEM PER TU I PER MI!

Finalitat

La finalitat d'aquesta dinàmica és motivar els joves perquè siguin els protagonistes del canvi, un canvi que faci possible un món més fratern i just, si més no en la parcel·la del món on ells es troben i poden influir. Volem que no es quedin solament en les paraules, sinó que s'impliquin, es moguin, actuïn, començant per canviar de vida ells primer, revisant les seves actituds, valors, prioritats, perquè la fraternitat els amari la vida i les accions, i així esdevinguin «guardians defensors» de la dignitat i benestar dels seus germans.

Desenvolupament

1. L'educador començarà demanant als joves que parin molta atenció, perquè ara mateix rebran una invitació, una proposta. Els avisarà que un cop l'hagin sentida, hauran de fer ràpidament grups de 3 per escriure un tuit o dos, en què diguin què els sembla aquesta proposta que han rebut. Després posaran en comú els tuits com si estiguessin connectats a la xarxa.

2. Abans de llegir el text de la proposta, l'educador els demanarà que facin un petit exercici d'imaginació:

   Esteu a la platja de Copacabana, a Rio de Janeiro, amb milers i milers de joves més. És de nit i esteu asseguts a la sorra. Sentiu les onades i una agradable i suau marinada us refresca. Us trobeu tots aquí perquè voleu sentir el sant pare Francesc, que ha vingut a parlar-vos en la Jornada Mundial de la Joventut. I això és el que us diu, personalment, a cadascun de vosaltres.

   «Nois i noies, si us plau, no us poseu a la cua de la història, sigueu-ne protagonistes! Aneu endavant! Construïu un món millor! Un món de germans, un món de justícia, d'amor, de pau, de fraternitat, de solidaritat! Sempre endavant!

   El teu jove cor vol construir un món millor. Segueixo les notícies del món i veig que tants joves, arreu del món, han sortit al carrer per expressar el desig d'una civilització més justa i fraterna. El joves al carrer. Són joves que volen ser protagonistes del canvi.

   Si us plau, no deixeu que altres siguin els protagonistes del canvi. Vosaltres sou els qui teniu el futur! El futur entra al món a través vostre. A vosaltres us demano que sigueu protagonistes d'aquest canvi. Continueu superant l'apatia i oferint una resposta cristiana a les inquietuds socials i polítiques que s'estan plantejant en diverses parts del món. Us demano que sigueu constructors del futur, que us poseu a treballar per un món millor.

   Estimats joves, si us plau, no sigueu només espectadors de la vida! Fiqueu-vos-hi, dins la vida! Jesús no va ser un espectador, Jesús s'hi va ficar! No sigueu espectadors de la vida, fiqueu-vos-hi, com Jesús! Però queda una pregunta: Per on comencem? A qui demanem que comenci això de canviar el món?

   Una vegada li van preguntar a la Mare Teresa de Calcuta què era el que calia canviar en l'Església, i per on s'havia de començar. I ella respongué: "Per tu i per mi".

Jo també, avui, manllevo les paraules de la Mare Teresa i et dic a tu, que m'escoltes... ¿vols que comencem a canviar el món?, ¿per on ho fem?... PER TU I PER MI».

3. Després de la posada en comú dels tuits, l'educador els dirà això aproximadament:

Seguint les paraules del sant pare Francesc, per començar a canviar el món, us lliuro a cadascun aquest dècim de loteria que ha estat premiat amb la Grossa.

(Es lliura el document de treball 1)

Aquí teniu el dècim de loteria que tots portem, ja premiat, quan arribem en aquest món. És el dècim que ens ha tocat a tots pel simple fet de ser persones de la mateixa família humana, creats pel mateix Pare-mare Déu.

L'educador llegirà i comentarà el contingut del dècim i després proposarà fer l'activitat que s'hi planteja. Hi ha dues opcions: o bé deixa uns 20 minuts perquè els joves puguin sortir de la sala i buscar un espai tranquil per estar sols (patí jardí) i fer un temps de silenci i reflexió sobre les qüestions que planteja el document, o bé deixarà aquesta tasca per fer a casa tranquil·lament i durant la següent reunió faran la posada en comú, en la qual es compartirà en gran grup només les experiències d'alegria que han viscut en donar-se als altres. I si l'educador ho veu oportú, en petits grups podran compartir la valoració que ells s'han fet de cadascuna de les seves capacitats.

4. Ara l'educador formarà grups de 4 o 5 persones i els demanarà que valorin l'ambient de fraternitat que es respira en el grup de companys que hi ha a la sala, quines capacitats són les que predominen més i quines no tant, és a dir, que valorin si és un grup acollidor en què tots se senten integrats, acceptats, respectats, que comprovin si és un grup que sap escoltar-se, si és un grup que permet l'acostament entre els seus membres, la familiaritat... i així amb totes les capacitats. Aquestes capacitats es valoraran també de l'1 al 8 per veure quins premis de fraternitat són els que ofereix el nostre grup en el seu conjunt. Després es farà una posada en comú en la qual tots plegats plantejaran propostes de millora.

5. Per acabar, l'educador els demanarà que pensin en persones que han estat, o són, «la Grossa» en la seva vida, o que han estat un segon o un tercer premi, per la manera com se senten tractats per elles, és a dir, per la manera com aquestes persones premi «la Grossa» posen en pràctica alguna de les seves capacitats fraternes envers els altres.

En faran una llista. La proposta és que donin les gràcies a aquestes persones; per això l'educador llançarà la idea que puguin obsequiar-les amb el dècim de la Fraternitat que tenen al seu full. El fotocopiaran o escanejaran per donar-los-el com a obsequi per haver estat per a ells un premi de Fraternitat. I a manera de postal, podran escriure-hi al darrere el motiu pel qual volen donar-los les gràcies, per ser com són, perquè les reconeixen com a exemple de fraternitat, perquè posen en pràctica el que aquest dècim diu.

DOCUMENT DE TREBALL I

ETS AFORTUNAT!

Tots som de la mateix família, la HUMANA. Tracta els altres com t'agradaria que et tractessin a tu (cf. Mt 7, 12).

Loteria d'Aposta per l'Estat de la Fraternitat

FRATERNITAT

El portador d'aquest Dècim ha estat agraciat, des que va néixer, amb les capacitats que fan possible la fraternitat: capacitat d'acollida, d'escolta, de ser proper, de dir paraules d'ànim, d'ajuda, d'empatia, de compassió, de respecte, de perdó, de gratuïtat, de compartir, d'alegria, de mediació, de defensor contra la injustícia…

Posar en pràctica aquestes capacitats et farà ser el premi «LA GROSSA» per als altres onsevulla que et trobis. I tindràs el premi de l'ALEGRIA que neix de DONAR-SE (cf. Ac 20, 35).

2014-2015

1r ESTIMA i

2n VIU la JUSTÍCIA

«"... a mi m'ho fèieu» (Mt 25,40)

«Sigues el canvi que vols veure en el món». *Gandhi.*
«Qui vulgui canviar el món ha de començar per canviar ell mateix». *Sòcrates.*

Amb aquest dècim de loteria a les mans, com a primera acció per canviar aquest món, et proposem que et reservis un moment de tranquil·litat i, en soledat, pensis i reflexionis sobre el següent: *¿Sóc el premi de la Grossa per a les persones que viuen al meu costat? ¿O sóc un segon premi, o un tercer, on un de quart o cinquè? ¿O només un dels premis menors? ¿O tan sols un reintegrament? ¿O potser no reparteixo res perquè ho acaparo tot?* Per saber quina mena de premi sóc, només m'haig de fer aquesta pregunta: **Què he fet amb cadascuna de les capacitats amb què he estat premiat? ¿Les aprofito o les malbarato?**

Repassa-les totes intentant esbrinar en quina mesura tens desenvolupada cadascuna d'elles, és a dir, en quina mesura la tens integrada en la teva forma de relacionar-te amb els altres. Puntua't d'1 a 8 les 14 capacitats del dècim. També pots afegir-hi més capacitats que no hi vinguin i que contribueixin a construir la fraternitat entre les persones. Per valorar-te millor cada capacitat, repassa també les contràries: per exemple veure si hi ha persones que no escoltes, o a qui no fas cas, o si hi ha persones que no aculls perquè les «descartes» de la teva vida, les exclous, les margines, les «etiquetes»… i així amb totes les capacitats.

I, finalment, repassa els moments en què has gaudit del premi de l'Alegria en donar-te als altres, en posar en pràctica alguna d'aquestes capacitats. **Quines han estat les experiències que més alegria o satisfacció t'han causat?** *(Recorda-les per compartir-les després.)*

Per facilitar-te la valoració personal, utilitza la taula següent. Marca amb una creu el tipus de premi que et sembla que reparteixes entre les persones que t'envolten durant el dia a dia. *(L'1 correspon a la percepció que ets el premi de «La Grossa» per als altres en aquesta capacitat perquè la poses en pràctica amb tothom i sovint, i el 8 correspon a la percepció que no la poses en pràctica mai; del 2 al 7 reflecteix la gamma d'intensitat i freqüència amb què exercites cada capacitat amb els altres.)*

	«La Grossa»	2n premi	3r premi	4t premi	5è premi	Premis menors	Reintegra-ment	Res
	1	2	3	4	5	6	7	8
Capacitat d'ACOLLIDA								
Capacitat d'ESCOLTA								
Capacitat de PROXIMITAT								
Capacitat d'ANIMAR								
Capacitat d'AJUDA								
Capacitat d'EMPATIA								
Capacitat de COMPASSIÓ								
Capacitat de RESPECTE								
Capacitat de PERDÓ								
Capacitat de GRATUÏTAT								
Capacitat de COMPARTIR								
Capacitat d'ALEGRIA								
Capacitat de PACIFICAR								
Capacitat de DEFENSA contra la injustícia								
Capacitat de...								
Capacitat de...								
Capacitat de...								

Un cop acabada la teva valoració, et pots preguntar: ¿Estic satisfet amb el resultat? ¿En quines capacitats em proposo millorar i què faré per aconseguir-ho? Pots ensenyar aquest full a les persones que et coneixen i tracten més, les que t'aprecien, perquè et valorin i comprovis què opinen del que has posat.

Dinàmica 3
EL BUTLLETÍ DE NOTES
8 assignatures pendents: els OMD 2015. Una proposta de recuperació: Aliments per a tothom

Finalitat

La finalitat d'aquesta dinàmica és triple: d'una banda, que els joves coneguin els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM), els 8 objectius amb què els 192 governants dels països del món es van comprometre l'any 2000 per posar fi a la pobresa extrema i la fam l'any 2015; d'altra banda, que els joves coneguin que aquest compromís s'ha incomplert, perquè no s'ha arribat a assolir aquests objectius; però sí que ha quedat demostrat que si hi ha voluntat política i inversió econòmica, les coses es mouen i comencen a canviar i és possible fer un món millor; i, finalment, volem oferir als joves una proposta que va més enllà del 2015: treballar plegats per posar fi a la fam abans de 2025.

Desenvolupament

L'educador motivarà els joves dient aproximadament les idees següents:

Imagina que ets el tutor d'uns alumnes que han suspès vuit assignatures que s'havien proposat aprovar l'any 2015. No ho han aconseguit. Totes les notes estan per sota del 5. S'ha notat un esforç i una feina, potser amb més temps, esforç i interès podrien haver aprovat, però no han treballat a ple rendiment, han perdut molt de temps, s'han dedicat a altres coses que per a ells eren importants, han estat molt "distrets" a classe, no han fet els deures, etcètera.

Aquests alumnes teus són els 192 governants dels països del món, i ara has d'escriure en el seu Butlletí de Notes el que opines dels seus resultats i del rendiment en cada assignatura, i què els aconselles.

Se'ls lliura el document de treball 1 amb el Butlletí de Notes. Poden omplir-lo individualment o bé ajuntar-se en grups de 4 o 5 persones, com si fossin un «claustre de professors», i posar-se d'acord sobre què han de comentar en cada assignatura suspesa. Quan tots els grups hagin acabat, es farà una posada en comú.

- Si l'educador vol aprofundir amb el seu grup sobre aquest tema dels ODM, pot utilitzar el recurs didàctic editat per Càritas Espanyola titulat **«Mou-te perquè altres senzillament puguin viure»,** en el qual trobarà fitxes per continuar treballant aquests continguts i un vídeo de presentació. *(El podeu trobar a www.antes2015actua.com).*

Un cop feta la posada en comú, l'educador proposarà als «tutors» o «claustres de professors» aquesta proposta de recuperació per als seus

192 alumnes, però sobretot per a ells primer, per al «claustre» perquè abans de treballar amb els alumnes estiguin ells mateixos ben conscienciats. La proposta consisteix en la Campanya que Caritas Internationalis ha llançat sota el lema ***«Una sola família humana, aliments per a tothom».*** Aquesta campanya vol que tothom es conscienciï perquè treballem units amb la meta de posar fi a la fam abans de 2025.

Per introduir-los en aquesta campanya, es pot utilitzar el vídeo promocional que ha editat Càritas Espanyola *(el podeu veure a www.antes2015actua.com)*. Després l'educador lliurarà als joves el document de treball 2 perquè facin el que s'hi proposa en grup, i després faran una posada en comú.

DOCUMENT DE TREBALL I

Butlletí de notes

Avaluació de les 8 assignatures per fer un món millor el 2015

El setembre de l'any 2000 es fixaren els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM) a la seu de les Nacions Unides, **vuit objectius amb què es van comprometre 192 països per posar fi a la pobresa extrema l'any 2015.** Certament, s'ha avançat molt, però també és cert que queda molt per fer. El 2015 no serà l'any en què es compliran aquests objectius, però sí que han mostrat que quan hi ha voluntat política i inversió econòmica, les coses comencen a moure's i a canviar. SÍ QUE ÉS POSSIBLE UN ALTRE MÓN.

Font: Nacions Unides: www.un.org.es/millenniumgoals/poverty.shtml

1 **ERADICAR LA POBRESA EXTREMA I LA FAM**	**Assignatura 1: Eradicar la pobresa extrema i la fam** L'objectiu de reduir a la meitat les taxes de pobresa extrema s'ha aconseguit. La taxa mundial de pobresa de persones que viuen amb menys d'1,25 dòlars al dia va baixar l'any 2010 a menys de la meitat de la que es va registrar l'any 1990. Però si bé en 2010, 700 milions de persones havien deixat de viure en condicions d'extrema pobresa en comparació al 1990, encara 1.200 milions de persones d'arreu del món es troben en aquesta situació. Es calcula que arreu del món hi ha 870 milions de persones que pateixen fam crònica. Més de 100 milions d'infants menors de cinc anys estan desnerits i el seu pes és inferior al normal.
Comentari del tutor.	

2 **ACONSEGUIR L'ENSENYAMENT PRIMARI UNIVERSAL**	**Assignatura 2: Aconseguir l'ensenyament primari universal** L'any 2015 no s'aconseguirà l'educació universal, malgrat que molts països pobres han fet avenços ben grans. Les regions en desenvolupament han aconseguit progressos espectaculars en l'ampliació de l'accés a l'ensenyament primari. De l'any 2000 al 2011, la taxa de matriculació passà del 83% al 90%, i el nombre d'infants no escolaritzats es reduí gairebé a la meitat, passant de 102 milions el 2000 a 57 milions el 2011. La gran majoria dels infants que no acaben l'escola es troben a l'Àfrica subsahariana i al sud d'Àsia. 250 milions d'infants no saben llegir ni escriure.
Comentari del tutor.	

3

PROMOURE LA IGUALTAT ENTRE GÈNERES I L'APODERAMENT DE LA DONA

Assignatura 3: Promoure la igualtat entre gèneres i l'apoderament de la dona

S'ha aconseguit la igualtat entre nens i nenes en l'accés a l'educació primària. Per a les adolescents d'algunes regions, fer realitat el dret a l'educació continua sent una meta difícil d'assolir. La pobresa és un obstacle important per a l'educació, especialment entre les nenes més grans.

A totes les regions en vies de desenvolupament hi ha més homes que dones en feines remunerades. Una gran quantitat de dones treballa en feines informals, amb la conseqüent falta de prestacions i de seguretat laboral. Els llocs de treball de nivell més alt són ocupats pels homes; la diferència amb l'ocupació de les dones és aclaparadora.

Comentari del tutor.

4

REDUIR LA MORTALITAT DELS INFANTS MENORS DE 5 ANYS

Assignatura 4: Reduir la mortalitat dels infants menors de 5 anys

A tot el món, la taxa de mortalitat d'infants menors de 5 anys va baixar un 47%, amb el resultat de passar de 90 morts per cada 1.000 nascuts l'any 1990 a 48 morts per cada 1.000 nascuts l'any 2012. Malgrat tot, es calcula que l'any 2012 van morir 6,6 milions d'infants (18.000 al dia), la majoria per malalties que es poden prevenir. Aquests infants acostumen a ser els més pobres i marginats de la societat.

S'han salvat més de 10 milions de vides gràcies a les vacunes contra el xarampió de l'any 2000 ençà. Però aquest excel·lent assoliment podria no tenir continuïtat per culpa de les retallades en les ajudes internacionals.

A l'Àfrica subsahariana, 1 de cada 10 infants mor abans de fer els 5 anys, cosa que representa una mitjana 15 vegades superior a la de les regions desenvolupades.

Comentari del tutor.

5

MILLORAR LA SALUT MATERNA

Assignatura 5: Millorar la salut materna

De 1990 al 2012 la mortalitat materna durant el part va disminuir un 47%. No obstant això, les desigualtats en l'atenció durant l'embaràs són immenses. A les regions en desenvolupament, només la meitat de les dones que estan embarassades reben atenció mèdica especialitzada.

L'any 2011, 47 milions d'infants van néixer al món sense rebre atenció especialitzada.

Al món, encara mor cada minut una dona a causa de complicacions derivades del part; és a dir, més de mig milió de dones a l'any.

Comentari del tutor.

6

COMBATRE EL VIH/SIDA, LA MALÀRIA I ALTRES MALALTIES

Assignatura 6: Combatre el VIH/ sida, la malària i altres malalties

A tot el món continua disminuint el nombre de persones que s'infecten pel VIH: entre els anys 2001 i 2010 la reducció va ser d'un 33%. L'any 2012, el nombre de persones que van rebre tractament mèdic per a la sida va registrar la xifra rècord de 9,7 milions. Tanmateix, 7 milions de persones amb VIH continuen sense tenir accés als medicaments per tractar-se.

Durant la dècada de 2000, es van evitar 1,1 milions de morts per la malària. Encara continua faltant una vacuna contra aquest virus, que causa la cinquena part de la mortalitat infantil.

El tractament contra la tuberculosi ha salvat al voltant de 20 milions de vides entre 1995 i 2011, però el nombre de persones que accedeixen al tractament encara és massa baix.

Comentari del tutor.

7

GARANTIR LA SOSTENIBILITAT DEL MEDI AMBIENT

Assignatura 7: Garantir la sostenibilitat del medi ambient

La taxa de desforestació continua sent alarmantment alta. Cal urgentment donar una resposta decisiva al problema del canvi climàtic. A escala mundial, les emissions de diòxid de carboni han augmentat en més del 46% des de 1990. La quantitat d'espècies en perill d'extinció continua creixent cada dia, especialment en països en vies de desenvolupament.

Des de 1990, més de 2.100 milions de persones han aconseguit accés a fonts millorades d'aigua potable, però el subministrament d'aigua de boca continua sent un repte en moltes parts del món.

Encara hi ha 2.500 milions de persones que no tenen accés a lavabos o latrines.

Uns 200 milions de persones que vivien en barris marginals als països en desenvolupament han millorat les seves condicions d'habitatge, si bé hi ha 863 milions de persones que continuen vivien en aquestes males condicions.

Comentari del tutor.

FOMENTAR UNA ALIANÇA MUNDIAL PER AL DESENVOLUPAMENT

Assignatura 8: Fomentar una aliança mundial per al desenvolupament

L'alleujament del deute als països més pobres i la transformació d'aquest en fons públics destinats a combatre la pobresa, han tingut un impacte positiu en el desenvolupament de molts països.

En matèria de comerç exterior, el països en vies de desenvolupament aconsegueixen un accés més gran als mercats dels països desenvolupats, i no els han de pagar tants aranzels.

Només cinc països han assolit la meta de l'ONU d'aportar el 0,7 de la seva riquesa en ajudes al desenvolupament dels països més pobres. A causa de la crisi, els països desenvolupats han reduït les ajudes oficials al desenvolupament, en particular envers els països menys desenvolupats i l'Àfrica.

Els medicaments essencials no són assequibles a les poblacions més empobrides a causa del seu elevat preu.

Internet continua sent inaccessible per a molts habitants del planeta.

Comentari del tutor.

DOCUMENT DE TREBALL 2

Mapa de la fam i la pobresa al món

En aquest mapa els països han canviat la seva mida normal. Ara la mida que tenen representa la pobresa i la fam de cadascun. Els més grans són els que pateixen més fam i pobresa, on és més difícil accedir a l'aliment. Observa amb calma aquesta mapa i digues la teva opinió sobre aquesta realitat que, en l'actualitat, pateixen 870 milions de persones amb fam crònica.

A la teva opinió se sumen aquestes altres

«La fam és el signe més cruel i concret de la pobresa. No és possible continuar acceptant l'opulència i el malbaratament quan el drama de la fam adquireix cada vegada dimensions més grans (...). Reconèixer el valor transcendent de cada home i dona és el primer pas per afavorir la conversió del cor que pugui sostenir l'esforç per eradicar la misèria, la fam i la pobresa en totes les seves formes! (Benet XVI, Discurs de la FAO, 2005).

«És un escàndol que encara hi hagi fam i malnutrició al món. Mai no poden ser considerades un fet normal al qual cal acostumar-se, com si formés part del sistema. El malbaratament d'aliments no és sinó un dels fruits de la "cultura de l'exclusió", que sovint porta a sacrificar homes i dones als ídols dels guanys i del consum: un trist senyal de la "globalització de la indiferència"» (sant pare Francesc en el Dia contra la Fam, 16-10-2013).

«Veient les seves misèries [dels empobrits], escoltant els seus clams i coneixent el seu patiment, ens escandalitza el fet de saber que hi ha aliment suficient per a tots i que la fam és deguda a la mala distribució dels béns i de la renda. El problema s'agreuja amb la pràctica generalitzada del rebuig» (Francesc, Evangelii Gaudium, 191).

Com a proposta als governants, i per conscienciar la ciutadania, Caritas Internationalis ha proposat complir un **«decàleg per a un futur sense fam».** A continuació segueix una sèrie d'accions concretes que els ciutadans podem posar en pràctica per secundar aquesta campanya que cerca posar fi a la fam el 2025 i unir-nos-hi. Llegiu-lo amb atenció i penseu, entre tots, més propostes concretes que podríem dur a terme en la nostra vida quotidiana. Després, que cadascun de vosaltres vegi quantes d'aquestes concrecions està disposat a portar a la pràctica en el seu dia a dia.

Decàleg per a un futur sense fam

1. *Contribuiràs que tothom tingui suficient per menjar.*

¿N'hi ha prou que tu, la teva família i amics i totes les persones del teu país estiguin ben alimentats? ¿O tothom, homes, dones i infants del món sencer, té dret a un menjar adequat? En tot cas, això era el que l'any 1966 establia un tractat internacional, aprovat unànimement per l'Assemblea General de les Nacions Unides. I malgrat que existeix suficient menjar per a tota la població, una de cada set persones del món pateix fam. Un escàndol.

2. *No especularàs amb el pa del teu veí.*

Els fons d'inversió reben milions de beneficis especulant amb l'augment dels preus del menjar. El German DekaBank va deixar estar fa poc aquesta mena de negocis. ¿Potser s'hi afegiran, a deixar aquestes pràctiques, més bancs i fons d'inversions? Per què no preguntes al teu banc si està assumint la seva responsabilitat social i evita així negocis especulatius amb productes alimentaris com ara la soja, el blat o el blat de moro?

3. *No reompliràs el teu dipòsit amb els aliments que les persones que passen gana necessiten menjar.*

La producció de biodiesel utilitza, i sobreutilitza, terra fèrtil; però els recursos agrícoles com ara la terra o l'aigua són limitats. Això també provoca un augment dels conflictes per l'ús de la terra i, fins i tot, causa el desplaçament forçós dels agricultors a petita escala.

4. *Honoraràs la terra i treballaràs per combatre el canvi climàtic, perquè visquis una vida llarga i perquè tu i tothom a la terra tingueu una vida millor.*

Avui ja ningú nega la realitat del canvi climàtic. Tanmateix, no sabem gaire res dels efectes devastadors en el subministrament de menjar a les persones dels països més pobres del món. La falta de pluja causa sequeres molt llargues. Les inundacions destrueixen el sòl i en provoquen l'erosió. Alhora, l'aigua potable és cada vegada més escassa. Cal urgentment un tractat internacional de protecció climàtica d'objectius ambiciosos.

5. *Viuràs de manera que el teu estil de vida no sigui a costa dels altres.*

Què té a veure el teu estil de vida amb la fam de les persones d'altres països? Doncs, per exemple, és el responsable de la destrucció mediambiental, del canvi climàtic i de l'explotació de recursos vitals. Qui canviï el seu estil de vida i en segueixi un de més responsable, farà també una contribució a llarg termini per millorar les circumstàncies de moltes persones que pateixen fam. Per exemple, tu i la teva família podeu comprar més productes de comerç just, podeu reutilitzar en comptes de llençar, podeu utilitzar aparells d'eficiència energètica, moure-us més amb bicicleta i amb transport públic, etcètera.

6. *No cobejaràs la terra ni la propietat del teu veí*

Els inversos estrangers s'apoderen d'àrees enormes de sòl a l'Àfrica, l'Àsia i a l'Europa de l'Est a preus molt baixos. Aquesta apropiació de terrenys beneficia els països rics, els quals importen els productes cultivats en aquestes àrees. Aquesta activitat no beneficia gairebé mai la població nadiua del país ni tampoc, evidentment, els agricultors petits, als quals els roben els drets i ja no són capaços de produir per al mercat local.

7. *Utilitzaràs la política agrària per reduir la fam i no per augmentar-la.*

Els acords multilaterals agrícoles i de comerç que es duen a terme en moltes instàncies reflecteixen els interessos del Nord i eviten que els països del Sud s'expandeixin i protegeixin la seva pròpia agricultura. L'establiment de mercats locals de menjar resulta greument perjudicat per les importacions barates. Els agricultors locals sovint no poden competir amb els productes del Nord, que solen estar subvencionats.

8. *Emprendràs accions contra els governs corruptes i els seus representants.*

La corrupció evita que els ingressos d'un país s'usin per beneficiar la població. La inversió en educació, sanitat o programes de desenvolupament agrícola, que repercutiria en el benestar de la població, sovint no es du a terme. Les empreses internacionals i els Estats fan servir sistemes corruptes per promoure els seus interessos.

9. *Ajudaràs a prevenir conflictes armats i guerres.*

Les guerres i els conflictes armats causen fam i crisis cròniques d'aliments. L'economia s'estanca, milions de persones abandonen les seves cases i terres, els camps queden sense explotar, les collites es podreixen. Amb les mines i les municions radioactives, immenses extensions de sòl queden inútils per a poder habitar-les i l'agricultura esdevé molt arriscada.

10. *Combatràs la fam de manera eficaç mitjançant l'ajuda al desenvolupament.*

Paradoxalment, la majoria de persones que no tenen prou aliment viu en zones rurals. No obstant això, si la teva porció de terra no produeix suficient menjar, si no plou prou o els preus són inestables, si no es proporciona un mecanisme de seguretat, aleshores la fam és una conseqüència directa de tot plegat. La cooperació al desenvolupament aconsegueix una prevenció efectiva i, mitjançant el treball estructural, millora els mètodes de cultiu, reg i educació, i també comporta un enfortiment de la societat civil que es tradueix en seguretat alimentària a llarg termini.

I jo, què hi puc fer?

1. Consumeix de manera responsable:

A. Fixa't en l'origen dels productes *(quilòmetres que han de recórrer els productes, per adonar-te així de la contaminació que el seu transport provoca)*, en el mètode de producció *(grans explotacions o cooperatives de petits agricultors)*, en qui en beneficia la compra.

B. «Fet a Catalunya» o «Fet a Espanya» no és el mateix que «Envasat a Catalunya» o «Envasat a Espanya».

C. Compra aliments de temporada i de producció local.

2. Consumeix en cooperatives i grups de consum.

3. Consumeix més vegetals i fruites i menys carn: per a la producció d'1 quilo de carn de boví calen 16 kg de pinso i 16.000 l d'aigua. Per produir 1 kg de blat calen uns 1.400 l d'aigua. I tot i això, aquestes dades i despesen no es reflecteixen en el preu de compra.

4. Consumeix aliments agroecològics.

5. No malbaratis aliments.

6. Consumeix productes de comerç just.

7. Informa't de si el teu banc, pla de pensions o assegurança promou accions com ara la compra de terres en altres continents, si especula amb el preu dels aliments. Informa't sobre la banca ètica com a alternativa.

8. Es duen a terme nombroses campanyes de recollida de firmes per exercir pressió a la indústria agro-alimentària i evitar que acapari terres, aigua i altres matèries primeres, i també per exigir l'eliminació de l'especulació financera dels aliments. Informa-te'n… i informa els teus familiars i amics!

Proposta de Càritas

5 SETMANES, 5 COMPROMISOS DE FRATERNITAT

Som de la mateixa família, la humana. Som fills del mateix Pare-Mare Déu que ens ha creat per pur amor. L'article 1r de la Declaració Universal dels Drets Humans ens indica que hem de comportar-nos fraternalment els uns amb els altres. Des de la nostra essència estem cridats a viure com a germans i germanes. És la meta de la nostra plena humanització.

Per exercitar-nos a ser cada vegada més fraterns, et proposem viure al llarg de 5 setmanes 5 compromisos que ajuden a fer possible i palpable la Fraternitat. Assegurem que tothom qui s'atreveixi a viure aquesta experiència de compromís, s'endurà una gran sorpresa... ja no podrà tornar enrere, voldrà repetir l'experiència.

SETMANA 1: Compromís d'Acollida i Proximitat

Esforça't cada dia d'aquesta setmana a saludar amablement les persones amb qui et trobis. Pren tu la iniciativa en la salutació, vés a cercar-les. Mostra'ls que els importes, que elles són el primer per a tu, i sigues amable i proper amb elles mentre hi parles. Fes que se sentin bé al teu costat. Especialment, estigues disposat a perdonar qualsevol petit conflicte.

Quan acabi la setmana escriu 5 noms de persones (com a mínim) amb qui hagis posat conscientment en pràctica aquest compromís. Si no arribes als 5 noms, hauràs de repetir l'exercici durant la setmana següent amb 5 persones noves.

SETMANA 2: Compromís d'Escolta i Empatia

Esforça't cada dia per escoltar amb atenció el que els altres et vulguin explicar, per petit que et sembli. Viu conscientment amb actitud d'escolta als altres durant aquesta setmana. No parlis només de tu i de les teves coses amb els altres, dóna'ls l'oportunitat que puguin desfogar-se amb tu i confiar-hi, si volen. Que puguin gaudir del regal de sentir-se escoltats. Durant aquesta setmana esforça't per crear ocasions que donin peu a l'altre a parlar del que porta dins, i al mateix temps practica l'empatia amb ells, tracta de posar-te en el seu lloc, sentir el que altres senten a través del que t'expliquen.

Quan acabi la setmana escriu 5 noms de persones (com a mínim) amb qui hagis posat conscientment en pràctica aquest compromís. Si no arribes als 5 noms, hauràs de repetir l'exercici durant la setmana següent amb 5 persones noves.

SETMANA 3:
Compromís de Gratuïtat i Compartir

Durant aquesta setmana esforçat' a fer gratuïtament alguna cosa per una altra persona: dedicar-li temps, fer-li un favor, ajudar-la en alguna tasca, sorprendre-la amb un detall, avançar-te per satisfer-li alguna necessitat, etcètera. Comparteix també alguna cosa material amb algú.

Quan acabi la setmana escriu 5 noms de persones (com a mínim) amb qui hagis posat conscientment en pràctica aquest compromís. Si no arribes als 5 noms, hauràs de repetir l'exercici durant la setmana següent amb 5 persones noves.

SETMANA 4:
Compromís d'Animar - Alegrar - Pacificar

Durant aquesta setmana estigues atent a l'estat anímic de les persones que et rodegen, a si pateixen cap conflicte que els desassossega. Apropa't a aquells que notis que tenen un mal dia, o que et semblin preocupats per alguna cosa, o que et sembli que estan tristos o amb la moral baixa, i digue'ls alguna paraula d'ànim, o intenta que facin un somriure, o, simplement, sense dir res especial, que et notin proper al seu problema, que no estan sols, que tu estàs al seu costat, que compten amb tu. I els que trobis sense pau, tracta de pacificar-los tan bonament com puguis.

Quan acabi la setmana escriu 5 noms de persones (com a mínim) amb qui hagis posat conscientment en pràctica aquest compromís. Si no arribes als 5 noms, hauràs de repetir l'exercici durant la setmana següent amb 5 persones noves.

SETMANA 5:
Compromís d'ulls i cor oberts a la Solidaritat

Durant aquesta setmana et proposem que facis una mirada especial envers els problemes socials i humans del món i de la societat que et rodeja. Mira amb atenció els telenotícies, escolta la ràdio, llegeix els diaris. Dedica temps a informar-te, a cercar, preguntar, obtenir informació. Imagina que a algú de la teva família li ha passat alguna cosa dolenta i que t'has bolcat a informar-te com més millor sobre el que ha passat. És el teu germà i faràs tot el que calgui per ajudar-lo. Fes un repàs de tots els col·lectius humans que actualment ho estan passant malament. Planteja't quin d'aquests problemes o situacions que pateixen germans teus et fa més mal, et commou més, t'indigna més, i pregunta't: Què hi puc fer jo, per petit o insignificant que sembli? ¿On puc anar per col·laborar, o donar un cop de mà, o aportar el meu granet de sorra? El que sigui menys quedar-me sense fer res.

Si al final d'aquesta setmana, quan responguis aquestes preguntes, no pots dir res de positiu i concret, hauràs de repetir l'exercici la setmana següent.

Guió de pregària per a JOVES
PREGAR DES DE LES PERIFÈRIES

Ambientació del lloc

La pregària estarà presidida per una creu gran de fusta, vinclada cap a una taula i recolzada a terra. Es pot col·locar alguna alfombra al voltant perquè si algú ho desitja, al final de la pregària, s'hi agenolli o s'hi assegui un estona davant la creu.

Es lliurarà a cada assistent una fotocòpia del full que hi ha al final d'aquest guió, que conté els textos per meditar.

Es posarà música de fons per crear un clima de recolliment.

Desenvolupament de la pregària

(El lector 1:)

Iniciem aquest moment de pregària fent el cant inicial que tenim al full. Mentre el cantem, us convido a ser més conscients de la bondat i l'amor amb què Déu Pare-Mare amara les nostres vides cada dia a través de tantes meditacions senzilles. Que siguem conscients de la bondat i l'amor de Déu que habita al nostre cor.

Cant: La bondat i l'amor del Senyor duren per sempre *(autor: Kairoi)*

(si no es canta, es pot escoltar)

(El lector 1:)

Comencem llegint aquest passatge de l'evangeli de Marc, que ens acompanyarà al llarg d'aquesta pregària:

«De bon matí, quan encara era fosc, es va llevar, sortí, se n'anà en un lloc solitari i s'hi va quedar pregant» (Mc 1, 35) *(en una perifèria).*

Voleu que el seguim per pregar amb ell?

Doncs sortim d'aquí… i anem a cercar-lo a les perifèries apartades de la ciutat per unir-nos-hi en pregària.

Però per poder trobar-lo hem d'estar:

- plens de silenci interior
- buits de nosaltres mateixos
- i oberts a tot el que ens vulgui suggerir i desvetllar-nos en el més pregon del cor al contacte amb la realitat que es viu, o es pateix, a les perifèries de la ciutat.

Si esteu disposats a fer això que avui és tan estrany com mantenir silenci interior, buidar-se d'un mateix i estar oberts al que Déu ens diu en la realitat que ens envolta... podem sortir ARA MATEIX d'aquí i anar a buscar Jesús per pregar amb ell allà a la perifèria on s'està agenollat.

Vinga, anem-hi tots plegats!

Després d'haver caminat molt, el trobem agenollat a la primera perifèria, la perifèria dels empobrits, els que viuen en l'indret més apartat de la societat del benestar, els sense feina, el sense llar, el sense papers, els sense ajudes socials, els sense poder arribar a final de mes, els sense drets, els sense aliments, els sense oportunitats per gaudir d'una vida digna.

Jesús és davant d'ells, agenollat, pregant en silenci. Té, ara ens ha sentit que arribàvem (som tants...).

Gira el seu rostre cap a nosaltres i, assenyalant els que viuen en aquesta perifèria, ens pregunta commogut a cadascun de nosaltres:

QUÈ HAN FET AMB ELS TEUS GERMANS?

Aleshores nosaltres, sense paraules, ens agenollem al costat de Jesús i contemplem amb ell el que veuen els seus ulls: les vides dels nostres germans de la perifèria.

Al full de la pregària, mirarem la imatge 1, que simbòlicament vol representar les persones injustament empobrides o excloses o desemparades del nostre món, de la societat, del nostre entorn...

I mirant la imatge... ens preguntarem una vegada i una altra dins nostre:

«SENYOR, QUÈ VOLS QUE FACI?»

… I deixarem que ens inundi el silenci perquè la resposta de Déu ens pugui arribar al cor. Deixem uns minuts per a aquest moment de contemplació.

(Posarem música suau de fons)

(Passats uns 8-10 minuts, el lector 1 dirà:)

Ara us convido a proclamar tots junts la pregària que teniu al full i que es diu «Sóc aquí».

Sóc aquí, Senyor, Jesús,
per fer la teva voluntat.
Amara'm amb el teu Esperit.
Que es faci en mi segons la teva Paraula.
Pren-me la vida entera,
les meves capacitats, qualitats,
pertinences, les mans,
la mirada, l'escolta,
les paraules, el caliu humà…
per ser instrument a les teves mans,
per ser bona notícia del teu Evangeli,
per fer present el teu Regne.

(El lector 1:)

Jesús s'ha aixecat i se'n va. Nosaltres el seguim en silenci. Es dirigeix a una altra perifèria de la ciutat. Quan hi arriba, Jesús s'agenolla davant els qui hi viuen i nosaltres ho fem al seu costat.

Estem a la perifèria dels qui no coneixen Déu, és a dir, dels allunyats d'Ell (ja sigui per la seva ceguera o egoisme, o per les falses imatges de Déu que els han ensenyat, o per la incoherència i tebiesa dels cristians). Aquí hi ha els que NO han descobert l'alegria de l'Evangeli, i viuen en l'obscuritat, en la insatisfacció permanent sense trobar un sentit a la vida, cercant la felicitat en el tenir i posseir, en el que es pot comprar amb el déu diner.

Jesús es gira cap a nosaltres, i assenyalant els qui viuen en aquesta perifèria, ens pregunta a cadascun de nosaltres:

QUÈ HA ESTAT D'AQUESTS GERMANS TEUS?

I nosaltres ens quedem contemplant, sense paraules, aquests proïsmes nostres que viuen adorant tants déus mundans.

Al full de la pregària, mirarem la imatge 2, que vol representar simbòlicament les persones que viuen sense Déu. I mirant aquesta imatge... ens preguntarem una vegada i una altra dins nostre:

«SENYOR, QUÈ VOLS QUE FACI?»

... I deixarem que ens inundi el silenci perquè la resposta de Déu en pugui arribar al cor. Deixem uns minuts per a aquest moment de contemplació.

(Posarem música suau de fons)

(Passats uns 8-10 minuts, el lector 1 dirà:)

Ara us convido a proclamar tots junts la pregària que teniu al full i que es diu «Sóc aquí».

Sóc aquí, Senyor, Jesús,
per fer la teva voluntat.
Amara'm amb el teu Esperit.
Que es faci en mi segons la teva Paraula.
Pren-me la vida entera,
les meves capacitats, qualitats,
pertinences, les mans,
la mirada, l'escolta,
les paraules, el caliu humà…
per ser instrument a les teves mans,
per ser una bona notícia del teu Evangeli,
per fer present el teu Regne.

(El lector 1:)

Continuem a l'evangeli amb què començàvem aquesta pregària. En aquesta moments arriben aquí, en aquesta perifèria on ens trobem, «Simó

i els seus companys, que es posaren a buscar-lo. Quan el van trobar li digueren: "Tothom et busca". Ell els diu: "Anem a altres llocs, als pobles veïns, a predicar-hi, que per això he vingut"» (Mc 1, 36-38).

(El lector 2:)

«Jesús recorria totes les viles i pobles, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint malalties i xacres de tota mena. En veure les multituds, se'n **compadí,** perquè estaven malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor. Llavors digué als seus deixebles: "La collita és abundant, però els segadors són pocs. Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi enviï més segadors"» (Mt 9, 35-38).

(El lector 1:)

Rellegim en silenci aquest text evangèlic perquè les seves paraules ens amarin. I aquell que se senti cridat per l'amo dels sembrats a ser un dels seus segadors, tornarà a proclamar al seu interior la pregària titulada : «Sóc aquí».

Ara ve un temps llarg de pregària personal. Mentre dura, qui vulgui pot avançar-se fins a la creu que tenim davant i tocar-la amb la mà i transmetre-li el seu caliu humà, Amb aquest senzill gest farem visible que som segadors del mateix sembrat, cridats a donar calor compromès a aquells que pateixen la creu freda de la injustícia i el desemparament. Pot quedar-se un moment a la creu, agenollat o assegut, tocar-la i pregar davant seu.

(Es posarà música suau de fons)

(Al cap d'uns 10-12 minuts, el lector 1 dirà:)

- Si algú de vosaltres vol fer una petició, o una acció de gràcies, o compartir alguna cosa del que heu viscut durant aquest espai de pregària, ara és el moment de fer-ho.

- Per acabar, tots junts direm, agafats de la mà, la pregària que Jesús ens va ensenyar, i després de dir-la ens farem una abraçada de pau: Pare nostre…

(PER FOTOCOPIAR)

Pregar des de les perifèries

Cant

La bondat i l'amor del Senyor duren per sempre,
duren per sempre. (bis)
Enaltim el nostre Déu: Celebrem el seu amor.
Dóna pau als nostres cors: Celebrem el seu amor.
S'ha fet servidor de tots: Celebrem el seu amor.

Imatge 1

Pregària: «Sóc aquí»

Sóc aquí, Senyor, Jesús,
per fer la teva voluntat.
Amara'm amb el teu Esperit.
Que es faci en mi segons la teva Paraula.
Pren-me la vida entera,
les meves capacitats, qualitats,
pertinences, les mans,
la mirada, l'escolta,
les paraules, el caliu humà…
per ser instrument a les teves mans,
per ser bona notícia del teu Evangeli,
per fer present el teu Regne.

Imatge 2

Pregària: «Sóc aquí»

Sóc aquí, Senyor, Jesús,
per fer la teva voluntat.
Amara'm amb el teu Esperit.
Que es faci en mi segons la teva Paraula.
Pren-me la vida entera,
les meves capacitats, qualitats,
pertinences, les mans,
la mirada, l'escolta,
les paraules, el caliu humà…
per ser instrument a les teves mans,
per ser bona notícia del teu Evangeli,
per fer present el teu Regne.

Evangeli

«Jesús recorria totes les viles i pobles, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint malalties i xacres de tota mena. En veure les multituds, se'n compadí, perquè estaven malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor. Llavors digué als seus deixebles: "La collita és abundant, però els segadors són pocs. Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi enviï més segadors"» (Mt 9, 35-38).

Pregària: «Sóc aquí»

Sóc aquí, Senyor, Jesús,
per fer la teva voluntat.
Amara'm amb el teu Esperit.
Que es faci en mi segons la teva Paraula.
Pren-me la vida entera,
les meves capacitats, qualitats,
pertinences, les mans,
la mirada, l'escolta,
les paraules, el caliu humà…
per ser instrument a les teves mans,
per ser bona notícia del teu Evangeli,
per fer present el teu Regne.

Notes

ESTIMA i VIU la JUSTÍCIA

Càritas

www.caritas.es